

Ikt. sz.: MGB/14-1/2017.

MGB-9/2017. sz. ülés
(MGB-56/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2017. június 7-én, szerdán, 10 óra 03 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaságról szóló 2016. évi XCI. törvény módosításáról szóló T/15776. számú törvényjavaslat (Részletes vita) (Kijelölt bizottság)</i>	5
<i>Az állatvédelem hatékonyabb megvalósításával kapcsolatos feladatokról szóló H/15676. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	10
<i>Egyed Zsolt szóbeli kiegészítése</i>	10
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Egyed Zsolt reflexiói</i>	14
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>Tájékoztató a Vidékfejlesztési Program aktuális helyzetéről</i>	15
<i>Kis Miklós Zsolt tájékoztatója</i>	15
<i>Dr. Kovács Zoltán kiegészítése</i>	21
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	22
<i>Válaszok, reflexiók</i>	29
<i>Dr. Kovács Zoltán</i>	29
<i>Kis Miklós Zsolt</i>	30
<i>További hozzászólások, reflexiók</i>	35
<i>Egyebek</i>	36
<i>Az ülés berekesztése</i>	36

Napirendi javaslat

1. A Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaságról szóló 2016. évi XCI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15776. szám)
(Farkas Sándor és Dankó Béla (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
2. Az állatvédelem hatékonyabb megvalósításával kapcsolatos feladatokról szóló határozati javaslat (H/15676. szám)
(Egyed Zsolt (Jobbik) képviselői önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Tájékoztató a Vidékfejlesztési Program aktuális helyzetéről
Előadók:
Kis Miklós Zsolt, a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkára
Dr. Kovács Zoltán, a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára
4. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), a bizottság elnöke

Farkas Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Harangozó Gábor István (MSZP), a bizottság alelnöke
Magyar Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dankó Béla (Fidesz)
Pócs János (Fidesz)
Dr. Legény Zsolt (MSZP)
Kónya Péter (független)

Helyettesítési megbízást adott

Horváth István (Fidesz) Font Sándornak (Fidesz)
Győrffy Balázs (Fidesz) Farkas Sándornak (Fidesz)
Földi László (KDNP) Pócs Jánosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Horváth Zoltánné főtanácsadó

Meghívottak**Hozzászólók**

Egyed Zsolt (Jobbik)
Gőgös Zoltán (MSZP)
Kis Miklós Zsolt államtitkár (Miniszterelnökség)
Dr. Kovács Zoltán államtitkár (Miniszterelnökség)
Dr. Katona Gábor főosztályvezető-helyettes
(Miniszterelnökség)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését! A napirendtervezetet képviselőtársaim a szokásos módon megkapták. Kérdezem, hogy ahhoz van-e kérdés, észrevétel. *(Senki nem jelentkezik.)* Akkor szavazzunk róla! Ki az, aki elfogadja a napirendtervezetet? Aki igen, az kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangú. Ezek szerint fogunk haladni.

Miután Gógös Zoltán képviselő úr is jelen van képviselői minőségében, valószínű, hogy valamelyik napirendi ponthoz majd hozzá szeretne szólni *(Gógös Zoltán: Igen.)*, ezért rögtön az elején megkérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy felszólalási jogot kapjon Gógös Zoltán a napirendi pontok hátralévő részében. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm, egyhangú igen.

A Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaságról szóló 2016. évi XCI. törvény módosításáról szóló T/15776. számú törvényjavaslat (Részletes vita) (Kijelölt bizottság)

A napirend szerint először a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaságról szóló T/15776. számú törvényjavaslatnak a részletes vitáját fogjuk lefolytatni. Köszöntöm Katona Gábor urat, a Miniszterelnökség főosztályvezető-helyettesét, és egyben az első vitaszakasz megnyitását kezdeményezem, amelyben a házszabályi rendelkezés 44. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek való megfelelést fogjuk megvizsgálni, erről fogunk dönteni. Kérdezem a kormány képviselőjét és az előterjesztőket, képviselőtársaimat is, hogy a formai követelményeket vizsgáló vitaszakaszban van-e bárkinek kérdése, észrevétele. *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsen. Akkor arról kérdezem a bizottságot, hogy egyetértünk-e azzal, hogy a benyújtott törvénytervezet megfelel a házszabályi rendelkezés 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás.)* Ez többség. Többséggel döntöttünk, hogy igen, megfelel.

Az első vitaszakaszt lezárom.

A második vitaszakaszban a módosító indítványok megvitatására kerül sor. Módosító indítványt képviselőtársaim részéről nem látok, nem került benyújtásra. Ugyanakkor bizottságunk tervezete szerint bizottsági módosító javaslatot szándékozunk benyújtani, ezt a bizottságimódosító-tervezetet képviselő tagtársaink megkapták. Kérdezem először képviselőtársaimat, hogy kérdés, észrevétel van-e, szeretné-e bárki kiegészíteni, és ebben a vitaszakaszban kérdezem a kormány képviselőjét is, hogy amennyiben esetleg ismeri a benyújtandó bizottságiindítvány-szándékot, arról tud-e nyilatkozni, hogy ismeri-e, támogatja-e, mi az álláspontjuk. Megadom a szót.

DR. KATONA GÁBOR főosztályvezető-helyettes (Miniszterelnökség): Köszönöm a szót, elnök úr. A kormány ismeri a javaslatot, és támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ön most úgy mondta, hogy „a kormány”, kérdezem, hogy ez a tárca vagy...

DR. KATONA GÁBOR főosztályvezető-helyettes (Miniszterelnökség):
Tárcaálláspont, a Miniszterelnökség támogatja.

ELNÖK: Tehát tárcaálláspont, köszönöm szépen. Ennek ismeretében továbbra is kérdezem, hogy a bizottsági tagoknak van-e kérdése, véleménye, megjegyzése a tervezett indítványhoz. *(Jelzésre:)* Igen, Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Ahogy már a vitában is elmondtuk, alapvetően nem lenne ezzel a javaslattal probléma, ha nem olyan előzményeken lennénk túl, amilyen előzményeken túl vagyunk, azaz hogy még mindig nem tudhatjuk, hogy a kormány miért és miként gondolta meg magát az utolsó pillanatban, és csinálta vissza a privatizációt, amit egyébként elkezdni sem kellett volna, illetve elképesztőnek tartjuk azt a „kárpótlási” folyamatot, amit a még birtokba sem került új földtulajdonosok kaptak az adófizetők pénzéből, és amíg ezeken a területeken nem látunk tisztán, addig természetesen ezen törvény módosításait sem tudjuk támogatni. Jó lett volna, ha ezeket megkerülve már az eredeti szándék is azt szolgálta volna, hogy a ménesbirtok egyfajta közcélú szolgáljon, és a jövő generáció számára bemutassa azt az értéket, amit egyébként érdemes bemutatni ezen ménesbirtok kapcsán. Szigorúan tehát az előzmények miatt nem fogjuk tudni támogatni ezt a javaslatot.

ELNÖK: Értem, de én nem szeretném, ha kinyílna az általános vita meg az azt megelőző, mintegy fél éves vita környezete. Azt remélem, hogy az ellenzéki képviselők is érzékelik, hogy a kormány egyértelmű szándéka a ménesbirtok helyzetének stabilizálása, jövőbeni építése és állami tulajdonban tartása, megelőzve mindent, és akkor itt kezdhetjük, hogy ki kezdte el szétszedni, és hogy lett visszavéve, és erre milyen költségeket költöttünk, ezt a vitát, mondom, nem szeretném újra lefolytatni, ezt ismerjük. A mostani szándék szerintem egy év óta elég jól kitapintható, nem véletlen lett biztosi rangban Farkas Sándor képviselőtársunk megválasztva, aki teszi a dolgát az én véleményem szerint.

Kérdezem, hogy... *(Harangozó Gábor István és Farkas Sándor jelzésére:)* Farkas Sándor, jelentkeztél hozzászólásra? *(Farkas Sándor: Igen.)* Már csak azért, mert akkor kormánypárti és ellenzéki váltakozva következnek. Akkor most Farkas Sándornak adok szót, utána pedig az alelnök úrnak.

FARKAS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársam! A felvetés ismétlődik az általános vitában elhangzottak alapján, én ebbe a vitába ugyanúgy nem akarok beleszállni, mert semmi értelmét nem látom, inkább talán azt látom, hogy a Jobbik nem tudja túltenni magát azon, hogy van egy jó megoldás a Mezőhegyesi Ménesbirtok jövőjével kapcsolatban, és ez a jövő számomra garancia meggyőződésem szerint, de nemcsak számomra, szerintem a tisztelt képviselő úr számára is garancia lehet, hogy egy olyan mezőgazdasági vállalkozást, állami tulajdonú vállalkozást alapítunk meg, alapítottunk meg, amely azóta, most már mondhatom azt, hogy május 31-e után egy oktatási intézménnyel is kiegészült, és teljes vertikumában a magyar mezőgazdaságból

előket, a mezőgazdaságban dolgozókat fogja szolgálni abban a tekintetben, hogy mint tangazdaság kiemelt szerepet kap, és nagyon várjuk azokat a gazdákat, gazdálkodókat, egyetemi, főiskolai hallgatókat, különböző szakképzésben részt venni szándékozó gazdálkodókat, akik a tudásukat gyarapítani szeretnék nemcsak elméleti, hanem gyakorlati szinten is. Ennek biztosítunk egy olyan feltételt, amellyel, úgy gondolom, hosszú távon folytatódhat az az agrár-kultúrtörténeti hagyomány, ami Mezőhegyesen kialakult, az folytatódni is fog, és ezzel, egyáltalán a politikai hátterével én nem szeretnék tovább foglalkozni, kimondottan szakmai indokok alapján gondolom ezt a történést és ezt a fejleményt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Harangozó Gábor!

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Értettem az igényt, hogy ne nyissuk újra az általános vitában elhangzottakat, ezért csak nagyon röviden annyit szeretnék hozzátenni, hogy miután az egész ménesbirtok helyzetének a megoldás egy szükséges lépés volt, amit mi is elismerünk, hogy ezt szükséges volt meglépni, azonban alaptörvény-ellenesen született ez a megoldás, ezért az ilyenfajta elfogadását sem tudtuk támogatni. Szeretném itt megjegyezni, hogy az integrációs törvény parlament elé való behozatala és elfogadása nélkül az egész integrációként működő, kiemelt mezőgazdasági egységek, így a ménesbirtok is továbbra is alaptörvény-ellenesen működik, amit szeretnénk, hogyha..., illetve úgy lett volna tisztességes, hogyha a kormányzó pártok ezt a saját alaptörvényi kötelezettségüknek megfelelően behozták volna, és aszerint lettek volna ezek a törvények később elfogadva, valamint amire jobbikos képviselőtársam már utalt, hogy a bérleti kárpótlás során történt visszaélések után fogadják el nekünk, hogy továbbra is bizalmatlanok vagyunk az irányában, hogy minden szándék tisztességes-e, és ezt csak erősítette az, hogy az általános vitánál Farkas Sándor képviselőtársunk nem volt jelen, és Dankó képviselő úr indokolta az előterjesztést, aki gyakorlatilag annyit mondott el, hogy benne van minden az előterjesztésben, és higgyük el, hogy ezt így kell csinálni, és jó lesz. Ezek nem erősítették meg bennem azt, hogy így megadjuk a támogatást ennek a módosításnak, úgyhogy mi sem fogjuk támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán! *(Magyar Zoltán: Tessék csak, elnök úr!)* Tessék!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Én is csak röviden szólnék. Hogy a Jobbik nem tudja elfogadni a jó megoldást, erre kénytelen vagyok reagálni. Olyannyira el tudjuk fogadni, hogy azért nem mentünk Alkotmánybíróságra egy nyilvánvalóan alkotmányellenes megoldás esetén, mert nem akartuk, hogy akárki gátat vessen ennek a megoldásnak. Ez igenis egy arányaiban jó megoldás, amit Mezőhegyesen most javasolnak, és ami most már a második alkalommal módosul, tehát ilyen formában sem tudom azt elfogadni, hogy a Jobbikot ezzel összefüggésben bírálja. A problémánk nem ezzel van, hanem amikor azt mondja Farkas Sándor képviselőtársam, hogy a feltételeit biztosítottuk annak, hogy egy ilyen kiváló oktatási célú bemutatóközpont és génmegőrző központ, s a többi, működjön, ez igaz, csakhogy ennek a feltételeit nemcsak Mezőhegyes esetében kellett

volna biztosítani, hanem mondjuk minden megyében legalább egy helyszínen, és hogyha a földprivatizációt nem viszik véghez ilyen formában, akkor lett volna erre most mind föld, a Nemzeti Földalap, mind pedig lehetőség, és biztosíthaták volna ezen területeket, ezen feltételeket. Tehát megyénként kellene egy-egy ilyen létrehozni.

A politikai háttérrel pedig nem én hoztam be ebbe a történetbe, hanem önök, akkor, amikor a haverjaiknak privatizálták a földterületet, majd valami elképesztő magas áron kárpótolták a még birtokba sem került új tulajdonosokat. A politika itt került bele a történetbe.

Én is csak annyit szeretnék, hogy garanciákat kapjunk arra, hogy ha már ezt ilyen keszokusza módon, de mégiscsak jó irányba vitték, akkor kapjunk arra garanciát, hogy nem fogják később privatizálni, jöjjön, kerüljön ide elénk a nemzeti vagyronról szóló törvény módosítása, amelyben erre garanciákat kapunk, illetve információkat szeretnék arra vonatkozóan látni, hogy azok a még birtokba sem került új földtulajdonosok mekkora kárpótlást kaptak, kik ezek a személyek és igazak-e azok a hozzánk eljutott információk, hogy ezek milyen szorosban köthetőek a helyi kormánypártokhoz. Ezeket szeretnék tisztázni, és nem a jelen javaslattal van egyébként problémánk, ahogy már elmondtam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amikor szakmai kérdésekről beszélünk ebben a bizottságban, azért érzékenyen figyelek olyan felvetésekre mondjuk a Jobbik, egy kormányra törő párt vezető agrárpolitikusától, hogy véleménye szerint ezek szerint minden megyében génállományi megőrzés kellene, a szántóföldi növénytermesztéstől kezdve ezek szerint a csonthéjasok kutatóintézete és minden egyéb kellene – nem is értettem ezt a felvetést. *(Magyar Zoltán jelentkezik.)* Nem hiszem, hogy van olyan magyarázat, ami ezt értelmezhetné az én véleményem szerint. Persze én értem, hogy utána rögtön idekapcsolta az állami tulajdonban lévő földek részbeni magánkézbe juttatását – részbenit, mert mintegy a fele, a magyar termőföldállománynak mintegy az 1-1,5 százaléka, hogy tisztázzuk a birtokmennyiséget, hogy miről szólt az elmúlt két évben a magángazdák földhöz juttatása, a „Földet a gazdáknak!” program, tehát hogy ne legyenek csúsztatások legalább itt a szakbizottságban, hanem a tényszerűségről beszéljünk –, én értem, hogy ehhez akarják hozzákapcsolni. Kíváncsian várnám a Jobbiknak azt a mezőgazdasági programját, amely szerint minden megyében génmegőrző- és kutatóállomásokat és nem tudom miket szeretnének végrehajtani. Ez bizonyára azt a tapasztalatlanságukat mutatja, hogy még nem kormányoztak, nem láttak közletről államigazgatási rendszert működni – ami még egy darabig megmarad, én úgy érzem, úgyhogy sokáig lehet majd még mondani efféle, szerintem technikai tévedéseket.

Egyet viszont tudunk: hogy Farkas Sándor képviselőtársam arra tett ígéretet, mivel testközelből szeretnék megnézni, és meghívást kaptunk, hogy az év második felében, tehát az őszi parlamenti ülészak során egy kétnapos, egyéjszakás időszakban nézzük meg a ménesbirtok látható környezetét, hogy mi volt, mi van és mi az elképzelés. Hogy aztán esetlen kinek változik meg ettől a véleménye, azt nem tudom, de azt hiszem, hogy a terepbejárások – akik annak idején részt vettek hasonló kihelyezett bizottsági üléseken, tudják – mindig módosították az addigi véleményeket arról a területről, amelynek a terepbejárása éppen megtörtént, úgyhogy én ennek az előrevetítésével is szeretném, hogyha ez az ügy nyugvópontra kerülne.

(*Jelzésre:*) Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Én azért abban bízom, hogy nem fog megváltozni a véleményem, hogyha eljutunk oda (*Derültség.*), az lenne a gond...

ELNÖK: Rendben, akkor ne is menjünk! (*Farkas Sándor: Akkor ne is menjünk, igen!*)

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: ..., az lenne a rossz, ha megváltozna a véleményem, mert én kifejezetten örülök annak, hogy ebbe az irányba mozdultunk el, úgyhogy ne kívánja, elnök úr, hogy megváltozzon a véleményem! (*Pócs János közbeszól.*)

ELNÖK: Én azt mondtam, hogy mindig módosult...

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Nem, nem, reméljük, hogy nem módosul...

ELNÖK: Ebbe én magamat is beleértettem.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: ..., mondom, én örülök ennek a kezdeményezésnek, olyannyira, hogy nem mentünk Alkotmánybíróságra, hogy elkaszálják, mert biztos, hogy el lenne kaszálva jelenleg, ha odamegyünk.

Szinte a teljesen nemzeti földvagyonot privatizálták, elnök úr, és én nem azt állítottam...

ELNÖK: Ez nem igaz!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: ..., szinte a teljeset, a természetvédelmi területek maradtak, meg néhány hektár, ami senkinek nem kellett. (*Pócs János közbeszól.*) És nem azt állítottam, hogy minden megyében egy ménesbirtokra, meg genetikai megőrzésre van szükség, azt állítottam, hogy legalább megyénként egy, de lehet, hogy több olyan helyszín van, amely közcélt tudna szolgálni, ha állami kézben maradt volna az a termőterület hol agrár-középiskolák számára, hol olyan oktatási, egyéb oktatási funkciók számára, amelyek nagyon hiányoznak az agráriumból – ezt állítottam, nem azt, hogy mindenhol egy ménesbirtokot kell létrehozni. Csak ezt akartam tisztázni. Köszönöm.

ELNÖK: Oké! Tehát akkor, ha jól értem, képviselőtársam abban sem biztos, hogy hány középfokú agrároktatási intézmény van, és hogy ezeknek most vannak-e működési területei, ha jól értem, eljutottunk eddig a hiányosságig is. (*Magyar Zoltán a fejét ingatja.*)

Itt lezárom ezt a vitát, és visszatérek a bizottságunk által benyújtandó módosító indítványhoz. Miután ezzel kapcsolatosan nincs több kérdés és megjegyzés, kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy a bizottsági tagok részére rendelkezésre álló, a bizottságunk által megtenni szándékozott módosító indítványt nyújtsuk be. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze ezt! (*Szavazás.*) Ez többség 7 igen szavazattal. Ki az, aki nem ért vele egyet?

(Szavazás.) Nincs ilyen. Ki az, aki tartózkodik? (Szavazás.) 2 tartózkodó van. És van, aki nem vett részt a szavazásban (Harangozó Gábor István bólint.), Harangozó Gábor képviselőtársam nem vett részt a szavazásban.

Akkor döntöttünk, hogy ezt a módosító indítványt bizottságunk részéről benyújtjuk.

Lezárom a második vitaszakaszt.

Megnyitom az utolsó vitaszakaszt, amelyben döntünk a részletes vita lezárásáról, erről szavazni fogunk. Kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy zárjuk le ezt a második vitaszakaszt. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) A többség.

A következő döntésünk arról szól, hogy a jelentést a szokásos módon benyújtsuk-e a tisztelt Ház elé. Kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy a szokásos módon nyújtsuk be a vitáról szóló jelentést. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Ez többség.

Kérdezem, hogy bizottságunk szándékozik-e a soron következő parlamenti vitában kisebbségi vagy többségi véleményt előadót állítani. (Magyar Zoltán Harangozó Gábor Istvánnal egyeztet. – Magyar Zoltán nemet int.) Nem, a bizottságunk nem állít sem kisebbségi, sem többségi véleményt előadót. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Így döntött a bizottságunk.

Tájékoztatom önöket, hogy a bizottsági határozat a ParLex rendszeren keresztül kerül majd benyújtásra, és ott bárki számára elérhető lesz.

Az 1. napirendi pontot lezárom.

Az állatvédelem hatékonyabb megvalósításával kapcsolatos feladatokról szóló H/15676. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 2. napirendi pont következik. Az állatvédelem hatékonyabb megvalósításával kapcsolatos feladatokról szóló határozati javaslatot nyújtott be 15676. számon Egyed Zsolt képviselőtársunk a Jobbik-frakció részéről. Megadom a szót az előterjesztőnek.

Egyed Zsolt szóbeli kiegészítése

EGYED ZSOLT (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Üdvözlöm a bizottságot! A jelenlegi javaslatom, amit benyújtottam, arról szól, amivel mindannyian tisztában vagyunk, hogy a gyepmesteri rendszer, ami gyakorlatilag Magyarországon, a teljes ország területén működik, egy elavult és idejemenült rendszer, ezt kívánjuk megreformálni olyan formában – és természetesen ezt részünkről kutatások is megelőzték –, hogy az ország egész területén és az ország területének lefedésére alkalmasak már azok a civil állatmenhelyek, amelyek el tudnák látni ezt a feladatot. Mi ott húztuk meg a vonalat, illetve ott kívánjuk gyakorlatilag ezeket a szervezeteket előnyben részesíteni a gyepmesteri rendszerrel szemben, hogy akik jogosultak az adó 1 százalékoknak a begyűjtésére, és megvan bennük a hajlandóság, illetve az akarat arra, hogy ezeket a gyepmesteri feladatokat annak az összes nehézségével és viszont annak az összes támogatásával is együtt ellássák, azoknak meg kívánjuk adni ezt a lehetőséget, és a jelenlegi gyepmesteri munkát végző embereknek csupán az elhullott állatokkal kapcsolatos feladatok ellátását kívánjuk meghagyni, ugyanis az állatvédő társadalomban rendkívüli problémákat és rendkívüli konfliktusokat okoz a gyepmesterek működése.

Egy dolgot látni kell: hogy a gyepmesterek üzleti alapon kezelik ezt a dolgot, hiszen hatalmas nagy összegeket szednek be a begyűjtött állatok után, rengeteg a konfliktus belőle, mert a begyűjtött állatokat nem kívánják gazdához juttatni, egyszerűen eltüntetik, elpusztítják azokat, és ott vannak velük szemben az állatvédők, akik mindent megtesznek azért, hogy ezek az állatok megfelelő gazdához jussanak, tehát nem az a cél, hogy elpusztítsuk őket, hanem az, hogy megfelelő gazdához jussanak. Ezt a konfliktushelyzetet és ezt a gyakorlatilag elavult rendszert kívánjuk ezzel a törvényjavaslattal orvosolni, illetve megszüntetni, mert úgy gondoljuk, hogy Magyarországnak ebben az ügyben, az állatvédelem ügyében is csatlakoznia kell Európához, amitől most sajnos fényévnyi távolságokra vagyunk. Én úgy gondolom, ez a törvényjavaslat alkalmas lehet arra, hogy ezt a problémát egyszer s mindenkorra kezeljük. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottsági tagoknak adok lehetőséget kérdés, észrevétel felvetésére. *(Jelzésre:)* Pócs János!

Hozzászólások

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Meggyőződésem szerint a határozati javaslat több pontból is nem támogatható. Tisztelt bizottság, én voltam négy évig polgármester egy nagyvárosban, és meggyőződésből vallom, hogy az önkormányzati hatáskör és az önkormányzatok ezt pontosan és jól kezelik, kivéve ott, ahol a lenyúlási szándék vezérli az önkormányzatokat vagy éppen a határozati javaslat előterjesztőjét. Az önkormányzatok és a gyepmesteri telepek külön ösztönzésére semmi szükség nincs, kivéve, hogyha ezt külön szeretnék egyenként vagy duplán lenyúlni.

Egyébként az egész szakmai ajánlat, amit Egyed Zsolt képviselő úr benyújtott, az szakmailag teljesen megalapozatlan. Az 1 százalék felajánlására most is van lehetőség, és az állategészségügyi szabályzat kiadásáról szóló törvény módosítását a Miniszterelnökség most is folyamatban kezeli, tehát ez, amennyiben szükséges, akkor változni fog. És fontosnak tartom még kiemelni, hogy az állatvédelmi feladatokra az előző évekhez képest az idén is 30 millió forinttal több fog jutni, mint eddig, tehát aki ezt korrekten, tisztességesen akarja csinálni, az megtalálja a lehetőségét. A kormány a csiprendszer bevezetésével a tisztességes állattartókat védi és segíti.

Ugyanakkor a határozati javaslattal kapcsolatban máskor is elmondtam, ezután is minden alkalommal el fogom mondani, hogy Egyed Zsolt képviselő úrnak a határozati javaslata a Jobbik van a kutya cukikampánynak a része. Erről szól a kampányoknak egy része, erről szólnak a különböző fizetett hirdetések, erről szólnak a saját újságjaik. Csak úgy gondolom, hogy egy olyan múlttal, ami egy jobbikos önkormányzati képviselőnek a kutyamenhely-ügyét érinti, ezt egy kicsi tisztességes szándékkal le kellene venni a napirendről. *(Jelzésre:)* Egyed Zsolt képviselő úr, hiába rázza a fejét, önök ezt a határozati javaslatot egyetlenegy szempontból tartják fontosnak, még a kormány közelében sincsenek, és már egymás zsebébe próbálják nyomni a pénzeket. *(Derűltség az ellenzéki képviselők soraiban.)* Az önök körében... Akkor megismétlem, hátha akkor nem lesz olyan nevetséges: a Jobbik még kormány közelében sincs, és már azon dolgozik, hogy olyan határozati javaslatot tudjanak elfogadni, amivel egymás zsebet nyomják.

Önöknek van Sárospatakon az Ormos Tas Zsolt vezetésével egy olyan kutyamenhelyük, ahol az önök jobbikos képviselőtársa minden egyes befogott kutyáért 25 ezer forintot kér, ami nem volna baj, hogyha tisztességes körülmények között tartanák ezeket a kutyákat, ezen túl 1 százalékot gyűjt ez a menhely, és, tisztelt képviselő úr, nézze meg a NÉBIH-nek a jelentését, önök ezen a jobbikos kutyamenhelyen a hűtőben nem kutyaételeket tárolnak, hanem döglött kutyákat, amire a hatóság már több alkalommal felszólította. A 250 kutyára engedélyezett területen 450 kutyát halmoztak fel, még azzal sem tudnak elszámolni, hogy egyáltalán mennyit temettek el, nemhogy arról, hogy mennyit gyűjtöttek be.

Képviselő úr, azon a terepen, ami az önök nevéhez és az önök képviselőtársának a nevéhez kötődik, ott nem menhely van, hanem állatkínzás. Más állatvédőtelepek gyűjtötték be onnan a kutyákat, más állatvédők mentek el oda, és onnan mentették ki a félig beteg és elpusztulás előtt álló kutyákat. Ami az önök nevéhez kötődik, menhely, az erről szól. Úgyhogy ezek után önöknek az állatvédők színében tetszelegni és határozati javaslatot benyújtani, az méltatlan. Ahogy az is méltatlan, hogy folyamatosan próbálnak a radikálisaktól a cukikampány irányába elmozdulni, a legutóbbi felvetésen is elmondtam, ezután is el fogom: önöknek mindig mindenről a kasztrálás jut eszébe. Az előző kampányban Vona Gábor úgy kampányolta végig az országot, hogy önök a cigány bűnözőket kasztrálni fogják, most éppen a kutyákat szeretnék, ez is benne van a különböző javaslataikban. Akkor is elmondtam, most is elmondom: eljön az idő, amikor majd egymást is akarják, megkezdték már ezt Novák Előd képviselőtársunkkal a parlamentben. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Egyed Zsolt: Szakmai hozzászólás volt!)*

ELNÖK: Nem is tudom, hogy kell-e még további hozzászólás... *(Magyar Zoltán: Ja, nem, persze, dehogy, hagyjuk!)* Akkor kinek adjak először szót? *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán alelnök úr!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Pócs János után biztos jogos az elnök úrnak az aggodalma, hogy kell-e még ide hozzászólás, ugyanis semmi köze nem volt az előterjesztéshez – de ezt már megszoktuk Pócs képviselőtársunknál, tehát igazából nagy meglepetést nem okozott.

Az előttünk fekvő javaslatot kiválóan összefoglalta az előterjesztő, én inkább csak annyit tennék hozzá, hogy egy XXI. századi javaslat, amivel utolérhetnénk legalább e tekintetben Európa szerencsésebb felét, ahol az állatvédelem sokkal komolyabb hangsúlyt kap.

1 százalék, csiprendszer, hasonló érvek is elhangzottak. Ezek mind megvannak, ezek mind jók, ezeket nem felborítja, hanem éppen kiegészíti és erősíti ezt a jelen javaslat, és hangsúlyoznám, hogy itt nem többletforrásról van szó, hanem forrásátcsoportosításról van szó, a költségvetés erre szánt összegeit ezen módosítás elfogadása értelmében olyan szervezetek kapnak meg, amelyek ezt a feladatot az ebek, macskák, egyéb mentett állatok szempontjából hatékonyabban és az ő továbbélésük és emberbarát, emberi környezetbe való kerülésük szempontjából mindenképpen előremutató módon használnák fel a jelenlegi rendszerrel szemben.

Az illetően pedig, hogy Pócs képviselőtársam talált egy telepet, ahol túlszűfolttság van, valószínűleg még sok hasonló telepet találna. Éppen azért kell... *(Pócs János: Állatkínzással.)* Éppen azért kell ezt a javaslatot elfogadni,

hogy ezeket a helyzeteket elkerüljük, és az állatok és az emberek szempontjából is egy XXI. századi megoldás következzen. Nem értem, hogy mi ezzel a probléma. Az állam összszegszerűen gyakorlatilag nullánál marad, jobb az ebeknek, jobb a leendő gazdiknak, jobb mindenkinek, úgyhogy javaslom az elfogadását.

ELNÖK: Harangozó Gábor!

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Igazából a javaslat kapcsán véleményem szerint az, hogy tárgysorozatba kell-e engedni ezt a javaslatot, nem lehet kérdés, hiszen mindenképpen egy előremutató javaslat, amely egy valós problémára kínál megoldást, és amennyiben hogyha most lehántjuk a Pócs képviselő úr által elmondottakról az ide nem illő dolgokat, és csak azt akarom figyelembe venni, hogy lehetnek aggályok abban a tekintetben, hogy egy sokkal szélesebb körű szereplőgárda mennyire fogja betartani a megfelelő előírásokat, ha az ehhez szükséges biztosítékok meghozatalára esetleg van a képviselő úrnak javaslata, azt nyilvánvalóan egy további vitaszakaszban hozzá lehet tenni az eredeti javaslathoz. Ezért én azt gondolom, hogy a tárgysorozatba vétel mindenképpen támogatandó, az állatok szempontjából egy lényegesen jobb megoldást jelent ez a javaslat, mint a jelenlegi gyakorlat, ezért mi ezt támogatni fogjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Annyit azért most konkrétan az indítvány és az állatvédelem környezetéhez érdemes szerintem megjegyezni, hogy ha jól értem, az előterjesztő teljes egészében kivenné a gyepmesterek kezéből az élőállat-befogást, és kizárólag az elhullott állatok befogását javasolja... *(Egyed Zsolt közbeszól.)* – majd megadom a szót az előterjesztőnek természetesen viszonzválaszra, most még nem –, de az állatmenhelyek bizonyos feltételek teljesítése esetén jelenleg is kaphatnak ebrendészeti tevékenységi hatáskört. Itt tehát csak arra szeretnék utalni, hogy mintha ma nem lenne ilyen lehetőség, és úgy jön elő a határozati javaslat, hogy forradalmi változás, miért nem az állatmenhelyek lesznek azok, amelyek ezt a kvázi ebrendészeti tevékenységet végzik a gyepmesterek helyett? Megtehetik, megfelelő feltétellel kell rendelkezni, és az adott önkormányzattal természetesen valami együttműködést kell kialakítani.

Én is 16 évig voltam önkormányzati képviselő egy közepes-kis városban, nem azt mondom, hogy rögtön ki tudtuk alakítani az együttműködést és a helyszínt, hogy hol legyen az ebrendészeti telephely, hogy a gyepmesteri tevékenység hogy legyen, de öt vagy hat településsel összefogtunk, és végül közösen döntöttünk, egymástól kvázi függetlenül mint önkormányzati hatáskörrel rendelkező szervek, de döntöttünk egy cél érdekében: hogy nem egyenként fogjuk ezt a feladatot megvalósítani, hanem közösen, összefogva, és ennek a logisztikáját, a riadóztatást, az értesítést és minden egyebet kialakítottunk, és merem azt mondani, hogy működik. Én tehát egy picit téves szemléletűnek látom azt beállítani, hogy itt valami katasztrofálisan nagy baj van ezzel a kérdéskörrel, én ezt így nem tudom elfogadni. Azt igen, hogy esetleg valahol baj van, és akkor nézzük meg, hogy ennek mi lehet ott az oka, hogy helyi, önkormányzati, hozzáállásbeli, magának a gyepmesternek a magatartása vagy az egész ügyletnek az üzleti alapra

helyezése? Nem tudom, de így általánosságban, mintha itt valami óriási baj lenne, és ezért teljesen új alapokra kell helyezni, ezt én így nem tudom elfogadni, véleményem szerint ez így nem igaz önmagában.

Megjegyzem, hogy jelenleg is folyamatban van az ezzel kapcsolatos témakör szabályainak a teljes átnézésével, újraértelmezésével az ebrendészeti telepek és az ebrendészek által ellátandó feladatok szabályozása, egy kormányrendelet várhatóan az elég közeli jövőben ezt a kérdést az elmúlt évek tapasztalatai alapján szabályozni fogja. Ezért is értek egyet Pócs János ezen szakmai kérdésekkel javasolt hozzászólásával, hogy nem látom most értelmét a határozati javaslatnak és annak a tárgysorozatba vételének.

Amennyiben nincs további kérdés, észrevétel (*Senki nem jelentkezik.*), akkor az előterjesztőnek adok most szót.

Egyed Zsolt reflexiói

EGYED ZSOLT (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Azért van létjogosultsága a javaslatnak véleményem szerint, mert tíz esetből kilencben probléma van, és – mint említettem már az előbb – mi csináltunk egy felmérést, és az ország 95 százalékában ki lehetne váltani a gyepmesteri tevékenységet a civil állatvédő szervezetekkel. Na most...

ELNÖK: Ezt megtehetik most is!

EGYED ZSOLT (Jobbik) előterjesztő: Tudom, hogy most is megvan erre a lehetőség...

ELNÖK: Akkor?

EGYED ZSOLT (Jobbik) előterjesztő: ..., úgy van meg a lehetőség, hogyha a gyepmester tag lesz adott esetben abban a civil állatvédő szervezetben, és ott folytatja a munkát; de erre nyilván nincs ösztönözve, mivel ez neki egy hatalmas nagy bevételt generál hónapról hónapra. Pócs képviselőtársam is hivatkozott rá, hogy polgármester volt, akkor bizonyára tudnia kell, hogy egy gyepmesteri teleppel például Északkelet-Magyarországon 50-60 önkormányzatnak van szerződése, amelyek 20 ezer forinttól 300 ezer forintos összegekig fizetnek annak a gyepmesternek havonta azért, hogy a területükön lévő kóbor állatokat begyűjtse. Na most, nyilván itt, mivel üzleti alapra van helyezve az egész, itt már a gyepmesternek adott esetben mint vállalkozónak nem érdeke az, hogy ő sok forrást fordítson erre, hanem a profit érdekében minél kevesebb pénzből próbálja ezt a tevékenységet folytatni. A törvényjavaslat erről szól.

Reagálva Pócs képviselőtársamnak a nem túl szakmai hozzászólására, amivel egyébként tanúbizonyosságát tette sajnos a hozzá nem értésének, a Mandulás-hegyi kutyaotthonban, amit folyamatosan emleget, Ormos Tas, aki egyébként jobbikos önkormányzati képviselő, a probléma meglátékor vette át a telepvezetői szerepet, de ő egy alkalmazott, és a mai napig harcol az alapítvány vezetőivel, hogy normális rend legyen azon a menhelyen, és azért vállalta el ott a vezetői szerepet, mert szereti az állatokat, és próbálja minél jobb életminőségre bírni.

Pócs képviselőtársamnak a további hozzászólásaira meg nem szeretnék reagálni, mert én úgy gondolom, hogy nem tartoznak ehhez a témához, de azért azt nem engedhetem el szó nélkül, hogy ön olyanokat vizionál, hogy mi

egymás zsebét szeretnénk tömni. Higgye el, képviselő úr, hogyha mi egymás zsebét szeretnénk tömni, vagy én bárkinek, kollégámnak a zsebét, akkor nem az állatvédelemmel foglalkoznék, ellenben tudnék most mondani olyan példát önökhöz közel álló emberekről, akik ott a mi környékünkön kaptak 20 ezer hektár földet, 40 ezer hektár vadászterületet, meg 6 marhatelepet épített pályázatból ezer marhával – na, kérem szépen, ez az, amikor tömjük egymás zsebét. Én vagyok annyira úriember, hogy nem fogok neveket mondani, mint ön. Én tehát úgy gondolom, hogy a zsebek kitömése itt kezdődik, és ezt meg egyszerűen visszautasítom.

Én úgy gondolom, hogy ez a javaslat előremutató, szakmai, és én az önök lelkiismeretére bízom, hogy támogatják-e ezt. Itt most be fog bizonyosodni, hogy kik azok, akiknek az állatvédelem a fontos vagy az állatok sorsa a fontos, meg kinek az a fontos, hogy egymás zsebei legyenek kitömve. Én úgy gondolom, hogy ez ki fog derülni itt a szavazáskor. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Amennyiben nincs további kérdés, észrevétel (*Senki nem jelentkezik.*), szavazunk erről a tárgysorozatba vételről. Kérdezem, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy bizottságunk tárgysorozatba vegye az imént tárgyalt H/15676. számú, Egyed Zsolt képviselőtársunk által jegyzett indítványt. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Ez 4, akkor ez bizonyára kisebbség. Ki az, aki tartózkodik ennél a kérdésnél? Kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Ez 7 tartózkodás. A bizottság nem vette tárgysorozatba képviselőtársunk indítványát.

Köszönöm szépen az előterjesztőnek is a jelenlétet.

A 2. napirendi pontot lezárom. (*Egyed Zsolt távozik.*)

Most tíz perc szünetet fogok elrendelni, aminek a következő az oka: az 1. napirendi pontban tárgyalt indítványt már rendkívüli sürgősséggel várja a Törvényalkotási bizottság, és annak a ParLex rendszerbe való feltöltése ennyi technikai időt vesz igénybe, ezért ezt a szünetet most elrendelem. Ha nem így tettem volna vagy terveztük volna, akkor tegnapra kellett volna a másik bizottsági ülést elrendelnem, amit nem akartam, és ezért inkább úgy gondoltam, hogy egy bizottsági ülésen oldjuk meg mint a három napirendi pont megtárgyalását, de most ezt a tízperces szünetet kénytelen vagyok elrendelni. Megkérem a titkárságot, hogy precízen és gyorsan végezze a munkáját. Tíz perc szünet.

(Szünet: 10.41 – 10.48 óráig)

Tájékoztató a Vidékfejlesztési Program aktuális helyzetéről

ELNÖK: A 3. napirendi ponttal folytatnánk a bizottsági ülésünket: tájékoztató a Vidékfejlesztési Program aktuális helyzetéről. Szeretettel köszöntöm Kis Miklós Zsoltot, a miniszterelnök agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkárát és dr. Kovács Zoltánt, a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkárát, ők ketten lesznek az előadók. Kis Miklós úrnak adhatok szót? (*Jelzésre:*) Kis Miklósnak adok szót, parancsoljon!

Kis Miklós Zsolt tájékoztatója

KIS MIKLÓS ZSOLT államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Először is köszönjük a lehetőséget, hogy a Vidékfejlesztési Program végrehajtásáról tájékoztatót adhatunk. Mint

ahogy Lázár miniszter úr a korábbi meghallgatásain is jelezte, bármikor és bármelyik vidékfejlesztéssel kapcsolatos pályázatról vagy akár a programról tudunk információkat biztosítani a bizottság számára, és még egyszer köszönjük a meghívást.

A Vidékfejlesztési Programban több olyan időpontot és akciótervet is meghatároztunk, amelynek mentén zajlik a munka. Az egyik ilyen volt – és ráadásul ez nemcsak a vidékfejlesztésre, hanem az összes operatív programra határidőként került megszabásra – a 2017. március 31-e volt, ez volt az az időpont, amíg minden operatív program pályázati felhívásnak a kormány döntése szerint meg kellett jelennie, és ez a Vidékfejlesztési Program esetében is megvalósult, annak ellenére, hogy mint bizonyára emlékeznek rá, még 2014 és '15 magasságában igen sokat vitatkoztunk és egyeztettünk akár ebben a bizottságban is arról, hogy a program elfogadása hogyan alakul, és az egész közös agrárpolitika jogszabályi háttere, egyebek hogyan alakulnak, és egy jelentős kérés volt egyrészt a jogszabály-elfogadásban, másrészt pedig a program kidolgozásában, de jelentem, hogy ezt a kérésedelmet le tudtuk dolgozni, és március 31-éig valóban minden pályázati felhívásunk megjelent.

Én elvégeztem azért egy rövid összehasonlítást is, hogy hogyan viszonyul ez a másfél év mondjuk az előző hétéves ciklusnak a másfél évéhez, és azt azért el lehet mondani, hogy nyilván a hét év rutinja most már azért kimutatkozott, hiszen az előző időszakban ugyanennyi idő alatt, tehát a program elfogadásától számított másfél év alatt 31 pályázati felhívás, illetve jogcímrendelet jelent meg a 79-ből, ez a keretnek a 39 százalékát jelentette a pályázatokból, a keretnek pedig az 54 százalékát jelentette mintegy 805 milliárd forint értékben. Ezzel szemben nálunk 68 pályázati felhívás jelent meg, és mind az 1300 milliárd forint felhívás keretében meghirdetésre került.

Hogy állunk a bent lévő pályázatokkal és úgy egyáltalán egyrészt a normatív jellegű támogatásokkal, illetve a beruházás jellegű támogatásokkal és úgy egyáltalán a kötelezettségvállalásokkal? Az elmondható, hogy főleg a beruházási pályázataink esetében elég komoly volt az érdeklődés, ezért elég sok pályázati felhívásunkat már fel is függesztettük. Összességében 30 olyan pályázat van, amelyet vagy véglegesen lezártunk már, vagy felfüggesztettünk, ez összesen több mint 823 milliárd forint értékű meghirdetett keretösszeget jelent. A 68 pályázatunkból jelenleg is nyitva van még 29 darab, ami mintegy 431 milliárd forintos keretösszeget jelent, és vannak olyan pályázataink, amelyek március végén megjelentek már, de tekintettel arra is, hogy általában legalább egy 60 napos felkészülési időt szoktunk adni a pályázóknak a kérelem benyújtására, ezért még vannak olyan pályázataink, amelyek még nincsenek nyitva, 9 ilyen van összesen 33 milliárd forint értékben.

A benyújtott pályázatokról fontos tudni azt, és Kovács Zoltán államtitkár úr részvétele részben ezért is indokolt, hogy egy jelentős átalakítás történt meg a kifizető ügynökség életében, hiszen a korábbi Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal jogutóddal ugyan, de megszűnt és átalakult. Ennek az átalakulásnak a lényege – csak nagyon röviden, dióhéjban – a következő: a kifizető ügynökség budapesti részlege továbbra is ugyanazon a helyszínen és ugyanott végzi a munkáját, immáron azonban a Magyar Államkincstár szervezeti egységein belül egy elnökhelyettesi vezetéssel, a korábbi megyei kirendeltségek pedig egy agrár- és vidékfejlesztési támogatási főosztályként beolvadtak a megyei kormányhivatalokba. Egyébként költözés, azt hiszem, talán két helyen történt, de ennek is technikai okai voltak, tehát ugyanazon a

fizikai helyszínen, ugyanazzal az ügyfélfogadással várják a volt megyei kirendeltségek, most már főosztályok az ügyfeleket. Nyilván voltak részben személyi változások is, de ezekre már korábban is, akár a parlamenti interpellációkra adott válaszok kapcsán volt lehetőségünk kifejteni a gondolatokat.

Az összegekről még röviden annyit, hogy az 1300 milliárd forintból jelenleg mintegy 480 milliárd forintnak a sorsa dőlt el, ha szabad így fogalmazni, magyarán egyrészt a kötelezettségvállalásokkal, illetve még az előző hétéves ciklusból részben determinációval érintett összegek összességében 480 milliárd forintot tesznek ki, ez a keretösszegnek több mint a 37 százaléka, és kötelezettségvállalással érintett összeg ebből 336 milliárd forint.

Jelenleg is elég sok támogatási kérelem van elbírálás alatt és folyamatban, ezek közül csak a legfontosabbakat emelném ki, és próbálnék most egy olyan sorrendet is felvázolni, hogy a következő időszakokban milyen döntések várhatóak. Az agrár-környezetgazdálkodási programnak egy második körét hirdettük meg 25 plusz 15, azaz 40 milliárd forintos támogatási keretösszeggel, ennek a döntése ebben a hónapban fog megszületni. Itt azt kell hogy mondjam, hogy már 99 százalékos állapotban vagyunk. Nyilván azért az, hogy december 31-éig lehetett a kérelmeket benyújtani, előre jelezte, hogy nem biztos, hogy a május 15-ei kérelembenyújtásra a feldolgozás meg tud születni, ettől függetlenül lehetővé tettük azt a pályázatban, hogy ugyan nincsen még támogatói döntése a pályázónak, de már lehetősége van arra, hogy az egységes kérelem benyújtásakor már előre jelezze a kifizetési kérelemigényét, magyarán hogyha a támogatás pozitív lesz, ha a döntés pozitív lesz, akkor ő már előzetesen be tudott nyújtani egy ilyen kifizetési kérelmet. Ez 2016 folyamán is így volt, tehát e tekintetben úgymond hátrány nem keletkezik, és nem sértette a gazdálkodókat.

Ami még nagyon a végéhez közeledik, és a támogatási kérelmeknek a feldolgozása most már jól áll, az az élelmiszeripari támogatásunk, amit mezőgazdasági vállalkozásoknak és az élelmiszeripari mikro-, közép- és nagyvállalkozásoknak adunk. 274 milliárd forint igény érkezett be ezen a pályázati felhíváson, ebben az első szakaszban 126 milliárd forintnyi a támogatási kérelem, és mi még ebben a hónapban, jó eséllyel a hónap végére döntéseket is tudunk ebben hozni.

Amiről még szintén biztosan ebben a hónapban tudunk döntést hozni, az a településképet meghatározó épületeknek a külső rekonstrukcióját segíti. Itt is egy több mint 76 milliárd forintos kérelemigény érkezett be, ebben is még ebben a hónapban döntést hozunk. Most jelenleg a számadatok alapján egyébként azt látjuk, hogy aki a jogosultsági ellenőrzéseken átesett, szinte mindenkit pozitív döntéssel fogunk tudni támogatni, azt mondom, hogy szinte mindenkit, mert a keret, úgy néz ki, mégis elégséges lesz azoknak, akik már ezeken a jogosultsági ellenőrzéseken átestek.

Döntés várható még ebben a hónapban az egyedi szennyvízkezelés első és második szakaszában megnyitott kérelmekre, és a következő hónapban lesz, azt gondolom, az igazi dömping, mert részben a kertészeti pályázataink és részben az állattartótelepes pályázataink is már olyan állapotba kerülhetnek, hogy július hónap végére vagy augusztusra, de a támogatói döntések megszülethetnek. Az állattartótelepeknél annyiban van „segítség”, hogy ott mindösszesen egy teljes szakasz és egy részbeli szakasz támogatási kérelem-időszak nyílt meg.

Csak hogy néhány számadatot is mondjak a bizottság részére, ami akár sokkoló is lehet, hogy óriási mértékű darabszámokról tudok beszámolni, mert az állattenyésztési ágazatokhoz kapcsolódó kérelmeknek a száma meghaladta a 3500-at, a kertészetben meghaladta az 5700-at, a mezőgazdasági diverzifikációra, tevékenységek elindításánál több mint 11 ezer kérelem érkezett be, az AKG-nál is összességében több mint 22 ezer kérelem van, tehát ha mindent szépen összeadunk, a mai, aktuális adatok alapján nagyon közelítünk a 100 ezer darab kérelemhez, tehát a közbenső szervezeteknek, azaz a megyei kormányhivatalok főosztályainak, illetve az Államkincstárnak egy olyan 100 ezres nagyságrendű kérelem kezelését kell lefolytatnia.

Az állattartótelepekre visszatérve: ott július végére, augusztus első részére ígérjük a támogatásokat, illetve a kertészeti felhíváson belül is akik az első és a második szakaszban adták be a kérelmeiket, azokat tudjuk már reményeink szerint júliusban ezzel a támogatói döntéssel ellátni.

Zömében egyébként minden beruházási pályázatnál a kérelmezők döntő többségükben az első szakaszban adták be a kérelmeket, tehát minden egyes szakaszt külön kell értékelnünk, de az Európai Bizottság egyértelműen meghatározta azt is, hogy a különböző szakaszok között nem lehet más pontszámot meghatározni, tehát a döntéshozatal ennek is a függvénye.

Ezen kívül amiről most szót ejtettem, hogy már a jogosultsági ellenőrzésen átesett pályázatoknál, amelyeket az Államkincstár átadott a Miniszterelnökségre, ahol a projektértékelő rendszerben kisorsolásra kerül a két értékelő minden egyes pályázathoz. Ez egy újdonság a vidékfejlesztési pályázatoknál, mert korábban a közbenső szervezet, az az MVH megyei kirendeltségeinél, legtöbb esetben legalábbis a megyei kirendeltségnél egy ügyintéző volt, illetve az ő vezetője mint osztályvezető, aki végül is láttamozta az ilyen támogatásikérelem-feldolgozásokat. Ezzel teljesen szakított a Vidékfejlesztési Program, mint ahogy ez a többi operatív programnál is egy változást, tehát projektértékelői rendszert hozott létre a kormányzat, amelyben több mint 3 ezer értékelő végzi a munkáját, a Vidékfejlesztési Programhoz köthető értékelőinek a száma is meghaladja a 300-at, és ez folyamatosan növekszik, tehát létrejött egy olyan szakmai stáb, nagymértékben egyébként azokból a korábbi pályázatértékelőkből, akik a megyei kirendeltségeken is dolgoztak korábban, de ezt kiegészíthetik akár az agrártárca, akár a Miniszterelnökség, akár a háttérintézmények azon munkatársai, akik megfelelnek a feltételnek. Ez a projektértékelés tehát jelenleg is működik, és több olyan kérelem van, amelyről korábban már beszéltem, tehát a kertészethez, az állattartótelepekhez köthető pályázatok, amelyeknek az értékelése részben már zajlik, részben pedig most, a napokban sorsolják az értékelőket a különböző projektekhez.

Azt el tudom mondani, hogy a következő hónapban, hónapokban, tehát június, július és augusztus hónapban, ahogy mi látjuk, körülbelül legalább 400 milliárd forintnyi támogatói döntés tud megszületni, ami azért a beruházási pályázatoknak egy nagyon jelentős részét lefedi. Azt tehát nyugodtan el lehet mondani, hogy amelyek az agrárágazat és az élelmiszeripari ágazat számára a legfontosabb típusú pályázatok, azokban a döntéseket júniustól kezdve folyamatosan, július, augusztus hónapban meg fogjuk hozni, tehát a nyár végére, szeptemberre az összes fontos, elsősorban az agrárágazat számára fontos pályázatban meglesznek a döntések. Jómagam is elégedettebben tudtam volna tájékoztatást adni, hogyha azt tudnám mondani, hogy ezek a döntések akár már tavaszra megszülethetnek, de azt

azért látni kell, hogy a jogosultsági ellenőrzésekkor egy igen hosszadalmas folyamatot láthattunk. Ennek az egyik oka részben az, hogy egy nagyon rövid idő alatt egy nagyon sok pályázatot magában foglaló és nagyon nagy támogatásikérelem-összeget magába foglaló ügyintézését kellett volna a közbenső szervezetnek változatlan személyi állománnyal lebonyolítania, ez láthatóan kevésbé sikerült. A másik fontos oka pedig az, hogy minden egyes pályázónál lehetőséget adtunk a hiánypótlásra, és a mostani statisztikák azt mutatják, hogy minden egyes pályázatonál gyakorlatilag a pályázatoknak több mint 90 százalékát hiánypótolni szükségeltetik, van, amikor egy dokumentumot kell, van, amikor pedig nagyon sok és részletes dokumentációt is elfelejtettek a kérelmezők, vagy szándékosan nem nyújtottak be, attól félve talán, hogy azt a kérelmet mondjuk akár egy-két napon belül felfüggesztjük. Ezt persze nem tehetjük meg, hiszen pontosan mi voltunk azok, akik egy olyan szabályt hoztak, hogy legalább egy hónapig, 30 napig minden pályázati felhívást nyitva kell tartani, hogy ne fordulhasson elő az, mint ami az előző hétéves ciklusban, amikor egy kérelmet akár néhány órán belül fel kellett függeszteni, mert oly mértékű volt a támogatási kérelem. Ez tehát nyilván mind a pályázókat segítette, nyilván az is egyértelmű, hogy jogos az elvárás, hogy most már hozzuk meg ezeket a döntéseket, hiszen már egy éve benyújtott pályázatokról van szó. Azt tudom mondani, hogy a picit lassabb jogosultsági ellenőrzés után mi a projektértékelést igyekszünk teljes sebességre kapcsolni, és ennek megfelelően a következő hónapokban nagyon sok, a legfontosabb pályázatokban döntést is tudunk majd hozni.

Elég sok olyan felhívásunk is van, amely még nyitva áll, és a beérkezett kérelmeket folyamatosan tudjuk fogadni. Egy-két nagyobb és érdekesebb összeget azért kivettem ezek közül. Az öntözésfejlesztés egy ilyen kardinális, számunkra legalábbis egy nagyon fontos és kardinális pályázati felhívás, ahol egy 50 milliárd forintos keretre eddig mintegy 14 milliárd forintnyi igény érkezett be – ez nem egy sikeres történet. Ennek több oka is van. Azt tudni kell, hogy amikor az Európai Bizottság ezt a programot elfogadta, akkor pont ez volt az a pályázatunk, amelyről a legnagyobb vita volt, hogy lehet-e egyáltalán Magyarországon az öntözött területek arányát növelni, és hogyha igen, akkor milyen feltételekkel. A kiindulási alap ott az volt, hogy ezt Magyarország most már nem alkalmazhatja, és nem lehet ilyen beruházásokat megvalósítani, aztán mégiscsak addig tárgyaltunk a Bizottsággal, mígnem jóváhagyták ezt a kérelmünket, ugyanakkor nagyon szigorú feltételeket támasztottak, és itt lehet sorolni a víz-keretirányelvet, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervet, a vízárpolitikát, tehát nagyon sok olyan feltétel van, amit részben a kormánzatnak, részben pedig magának a mezőgazdasági vállalkozónak teljesítenie kell, és sok esetben akár tőle független ügyek keletkeznek, például az, hogy az ő általa művelt földterület mennyiségileg jó minőségűnek számít-e, vagy sem, mert hogyha nem ilyennek számít, az EU-s szabályok szerint már ne tud majd öntözésfejlesztést megvalósítani.

Sok-sok ilyen eleme és buktatója van ennek a pályázatnak, amit mi, azt gondoljuk, maximálisan rugalmasan kezelünk ugyan, de mégsem tudjuk, és nem is akarjuk ezeket az EU-s szabályokat megkerülni. Talán részben ez az egyik oka annak, hogy viszonylag alacsonyabb az öntözésfejlesztésnek az igénye, illetve azt is tudjuk, hogy egy vízjogi engedélynek, legalábbis a létesítési vagy a fenntartási engedélynek a kiadása azért egy hosszadalmasabb folyamat, hiszen rengeteg szakhatóságnak az állásfoglalását kell bekérni, aminek azért részben meg is van az oka, hiszen a vízkészleteinkkel való

felelősségteljes gazdálkodás mégiscsak kormányzati feladat is. Mindenesetre ez egy elég hosszadalmas feladat, és az elvi vízjogi engedély csak a támogatói kérelemhez kell, de a végső kifizetéshez mégiscsak kell majd egy végleges vízjogi engedély, és ezt bizony az ország nem minden területén fogják tudni beszerezni a gazdálkodók, mert adott esetben mennyiségileg már nem olyan az adott víztest, ahol gazdálkodnak.

Ami még izgalmas lehet, és nyitva lévő pályázatunk, az az ültetvénytelepítés. 19,3 milliárd forintos a keret, itt még vannak rendelkezésre álló források. Részben módosítással el tudtuk azt érni, hogy bármelyik pályázó akár több kérelmet is benyújthat, úgy, hogy egyébként a támogatási kérelme ne haladja meg a 75 millió forintot, illetve miután az európai jogszabályok megváltoztak a szőlőtelepítést illetően, ebből a pályázati felhívásból lehetőség lesz az új szőlőterületek kialakítására. Van egy FM-rendelet, amely szabályozza azt, hogy a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa milyen rendszeren keresztül adhat ki új területekre szőlőtelepítési engedélyt, és aki ennek a birtokában van, az fog tudni majd ezen az ültetvénytelepítésen, a módosított pályázaton pályázni.

Itt szeretném megjegyezni, hogy a módosítások kapcsán nagyon sokszor előjön akár a parlamenti vita hevében is, hogy követhetetlen, és rengeteget módosítjuk ezeket a felhívásokat. Szeretném hozzátenni, hogy a technikai módosításokon kívül, ami szakmai jellegű módosítás, az mind olyan jellegű, ami vagy az idő közben aktualizált jogszabályoknak vagy az idő közben felmerült igényeknek a módosítását jelenti. Ez az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program esetében is így zajlik. Halkan megjegyzem: a hétéves ciklus alatt – kigyűjttem – 880-nál több alkalommal volt módosítva az ÚMVP jogcímrendelete, és én ezt nem tartom alapvetően rossznak, mert nyilván a legtöbb esetben azt feltételezhetjük, hogy a mindenkori kormányzat jobbító szándékkal teszi meg ezeket a módosításokat, legalábbis mi biztos hogy ezen dolgozunk.

Ami még általában nagy népszerűségnek örvendő pályázatunk, és még nyitva van, az a fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatása. Itt egy durván 38 milliárd forintos keretösszeget hirdettünk meg, folyamatos a benyújtás, már több mint 3300 fiatal gazda nyújtotta be a támogatási kérelmét, ez 41 milliárd forintos igényt jelent eddig, de mi minden esetben továbbengedjük az igényeket, hiszen azok közül kell majd a kiválasztási kritériumok alapján a legjobb projekteket kiválasztani. És nyitva van már a szintén nagy népszerűségnek örvendő, legalábbis azt gondoljuk, hogy népszerű lesz, a mezőgazdasági vállalkozásoknak a tevékenységét bővítő, és főleg a falusi turizmus, a falusi szálláshelyek kialakítását segítő pályázatunk, ami 36 milliárd forintos keretösszeggel lett meghirdetve. A napokban kezdődött meg a benyújtása, de már több mint 100 kérelmet befogadtunk, és biztos vagyok benne, hogy a következő hetekben, hónapokban jelentős lesz a kérelmek száma.

Röviden még néhány gondolatot az előleg kifizetéséről és a garanciáról. Az európai uniós jogszabályok nem teszik azt lehetővé, hogy mint ahogy a többi operatív program esetében, biztosítékmentesen nyújthassunk a pályázók számára előleget. Ezt egyébként a legutóbbi Partnerségi Megállapodás monitoringbizottsági ülésén szóvá is tettük az Európai Bizottság minden egyes képviselőjének, hogy ha már a következő időszaknak a rendeletein gondolkodunk, akkor érdemes lenne azt is megfontolni, hogy ezt is vegyük ki az agrár-vállalkozások kapcsán mint kötelezettséget, mert miben változik,

miben különbözik mondjuk egy agrárvállalkozás egy másik vállalkozástól, és ott az Európai Bizottság megengedi a bankgarancia nélküli, biztosítékmentes előlegkifizetést, az agrárvállalkozásoknak pedig nem, és nem értjük ezt a diszkriminációt. Ezért azt a kérésünket tolmácsoltuk, hogy ezt a következő időszakban, vagy ha még lehet, az ominózus rendeleten belül is, de legalábbis vegyék figyelembe. Ennek megfelelően tehát a támogatási összegnek az 50 százalékát lehet előlegként majd felvenniük a pályázóknak.

Több olyan konstrukcióval is együttműködtünk, amelynek köszönhetően egy nagyon kedvező kamatozású és nagyon kedvező díjszabású bankgarancia-felvételre lesz lehetőség részben a takarékszövetkezetek által, részben a kereskedelmi pénzüintézetek által, részben az MFB-s biztosítékot nyújtó szervezetek által, és ráadásul az Európai Bizottsággal arról is egyeztettünk, hogy az egyik, szerintünk legalábbis félreértelmezett jogszabályt úgy értelmezze mindenki, ahogy azt mi feltételezzük, ez is megszületett. Ennek köszönhetően a közjogi szervezetek, azaz az önkormányzatok ingyenesen juthatnak hozzá, tehát ők kivételt képeznek, nekik nem kell majd bankgaranciát bemutatniuk az előlegfelvételhez. Tehát ha bármilyen önkormányzati vidékfejlesztési programnál az önkormányzat előleget akar igénybe venni – márpedig mi azt feltételezzük, hogy a legtöbbje ilyen lesz –, akkor neki nem kell a bankgaranciával és egyéb más biztosítékkal kell foglalkoznia.

Végezetül annyit szeretnék még elmondani, hogy milyen tervezett számaink vannak egyrészt a kifizetéseket illetően, másrészt pedig a kötelezettségvállalásokat illetően. Mi úgy kalkuláljuk, hogy ha minden jól alakul, és az első egy-két hónapbeli kifizetési számokat be tudjuk hozni, illetve a kifizető ügynökség be tudja hozni, akkor az idei év végére egy 280 és 300 milliárd forint közötti kifizetést fogunk tudni elérni, legalábbis ez a cél. Ennek megfelelően a Miniszterelnökség minden irányító hatóság részére egy ösztönző programot is kidolgozott, és ezt a kifizető ügynökség, illetve a megyei kormányhivatalok szakmailag releváns főosztályai számára is kiterjesztésre kívántuk javasolni.

Ezen túlmenően pedig az év végéig a kötelezettségvállalási tervünk 1100 milliárd forint. Eddig mintegy 500 milliárd forintról volt döntés, pontosabban 480-egynéhány milliárd forintról, és ezt az év végéig 1100 milliárd forintra kívánjuk megnövelni, azt kívánjuk elérni.

Nagyon röviden ennyit kívántam elmondani a Vidékfejlesztési Program végrehajtásáról, és természetesen ha kérdés lesz, akkor állok rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem Kovács Zoltán államtitkár urat, hogy kiegészíti-e valamiben kollégája mondanivalóját.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN államtitkár (Miniszterelnökség): Röviden, elnök úr.

ELNÖK: Igen, megadom a szót.

Dr. Kovács Zoltán kiegészítése

DR. KOVÁCS ZOLTÁN államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Az államtitkár úr részletes tájékoztatást adott. A kormányhivatalokhoz főosztályként integrálódott korábbi kirendeltségek gyakorlatilag végrehajtó szervként működnek, tehát ez

az eleje meg a vége a rendszernek, a munka gyakorlatilag a kincstár és az irányító hatóság függvénye. 2017. január 1-jével kerültek át a kollégák a kormányhivatalokhoz. Jó hírrel kezdődött számukra az év, hiszen béremelésben részesültek, mert az Kktv. hatálya alá tartoztak, ami megemelte a korábbi illetményüket.

A fluktuáció az első időszakban mintegy 4-5 százalékos volt a kormányhivataloknál, azóta pedig gyakorlatilag beállt a rendszer. Itt nem érvényesült az a háttérintézményeknél történő 20 százalékos bértömegcsökkentés, hanem ugyanazzal a bértömeggel kerültek át az előakkreditációt követően, ami tavaly év végén megtörtént, és ebben az évben pedig a végleges akkreditáció. Az IR-hozzáférési jogosultsága minden MVH-s dolgozónak megvan, sőt bővítettük, ahol az épület, illetve az informatikai biztonság megteremthető volt, ott kormányhivatali dolgozók is megkapták ezt az IR-hozzáférést.

Gyakorlatilag a jogosultsági ellenőrzéseket, ami hozzánk került, azt mind viszonylag rövid idő alatt elvégeztük, tehát a kormányhivataloknál nincs álló ügy jelen pillanatban a jogosultsági vagy egyéb ellenőrzéseket, illetve a végrehajtást illetően. Ennyi lett volna a kiegészítemem.

Még egy dolog van, amivel szembesültünk: hogy az MVH-s kollégák nem állami, nem önkormányzati ingatlanokban, hanem legtöbbször horror áron bérelt magáningatlanokban volt még korábbi szerződések alapján, amikor még SAPARD-hivatalként vagy korábbi önálló hivatalként kötöttek szerződéseket az akkori döntéshozók. Most azon dolgozunk, hogy miként lehet ezeket természetesen az akkreditációnak megfelelően kiváltani, gyakorlatilag egy-egy állami épület felújításával három év alatt megtérül a bérleti díj, tehát ilyen évi 80-90-60 milliós magánbérletekben vannak ezek az ingatlanok, ami jelentős kiadást jelent az állam számára.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Harangozó Gábornak adok először szót.

Kérdések, hozzászólások

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Először is szeretném megköszönni az államtitkár uraknak, hogy eljöttek a bizottsághoz, hogy beszámoljanak a Vidékfejlesztési Program állásáról, és hogy elmondják az új menetrendet. Ezzel kapcsolatban az első kérdésem rögtön az lenne Kis Miklós államtitkár úrhoz, hogy, államtitkár úr, ez most akkor a végleges menetrendnek tekinthető-e, hiszen a korábbi bizottsági üléseken is mindig meghirdettek egy-egy menetrendet, amelyek köszönő viszonyban nincsenek azzal, ami aztán később történt, és az elmúlt hónapokban is volt egy meghirdetett menetrend egy Portfólió-konferencián, aztán a kamara közgyűlésén, és ez egy harmadik nem egészen egybevágó menetrend, amit az államtitkár úr most elmondott, amennyire én figyeltem a dátumokat. Szóval hogy most már sikerül-e egy végleges menetrendet elmondani? Remélem, hogy azért is vannak itt, merthogy akkor ezt már tekinthetjük annak.

Én nagyon örülök neki, hogy sikerült mind a 68 címet meghirdetni, viszont rögtön hozzá is kell tenniük – ugyan az államtitkár úr utalt rá –, hogy ezek a pályázati jogcímeik folyamatosan változtatásra kerültek, tehát csak a tavalyi évben volt több mint 150 változtatás, és ami a legnagyobb baj, az nem is az, hogy ezek folyton változnak, hanem az, hogy gyakorlatilag elbírálások,

érdemi elbírálás és kifizetés, az semmi nem történt. Hogyha az államtitkár úr szavait is figyelmesen meghallgattuk, miután 2015. augusztus 15-e óta van már elfogadott Vidékfejlesztési Programunk, mire itt egyes elbírálások megtörténnek, addigra már lesz olyan pályázat, amely kétéves lesz a benyújtáshoz képest.

Gondoljunk bele abba, hogy azok a pályázók annak idején ajánlatot kértek, kivitelezővel megállapodtak – hol van már az az ajánlat, hol vannak már a kivitelezők? Már rég elmentek külföldre dolgozni. Szóval ilyen körülmények között nagyon-nagyon nehéz és rossz helyzetbe hozták az embereket, akik beruházni szeretnének, és ez nyilván látszik egyébként a beruházási számokból is, hiszen az is látszik, hogy 2015-ben volt egy 14 százalékos visszaesés a beruházásokban, 2016-ban pedig már ennek a csökkent beruházási szintnek is egy további 7 százalékos csökkenését láthattuk, ami azt jelenti, hogy az amortizációt sem pótoljuk be fejlesztésekbe, aminek, tartok tőle, meglesznek a következményei. Úgyhogy, államtitkár úr, igen, itt van az ideje annak, hogy drasztikusan felgyorsítsák az elbírálásokat, és legyenek kifizetések.

Ha jól értem, azért hogy itt ezek az elbírálások most megindulnak, az sem annyira egyértelmű dolog, merthogy több szakaszra vannak bontva ezek a pályázatok, és hogyha én jól értem, akkor ez ugye úgy működik, hogy ha most az első szakaszban valamit el is bírálnak, attól még a pályázó nem fogja tudni az eredményt, mert majd csak amikor a negyedik szakasz is lezárul, mondjuk hogyha egy négyszakaszos... (*Kis Miklós Zsolt: Nem.*) Akkor kérem, hogy ebben majd segítsen eligazodni, mert én így értettem, hogy emiatt nem feltétlenül fognak azok sem kiértésítésben részesülni, akik most kerülnek elbírálásra.

Nem csoda, hogy ennyi csúszás volt, államtitkár úr, mert – és ezt korábban is elmondtuk – az a rendszer, amit felépítettek, az Európa legbonyolultabb rendszere. Miniszterelnökség, FM, gazdasági minisztérium, közreműködő szervezetek, Államkincstár, akkor a megyei főispánságok vagy kormányhivatalok – ez egy annyira összetett, bonyolult rendszer, hogy nem csoda, hogyha nehezen kezd el működni. Egyáltalán nem értjük azt, hogy miért volt szükség arra, hogy ilyen rendkívüli módon megbonyolítsák a helyzetet.

Az államtitkár urak beszéltek arról, hogy most aztán tényleg nagyon felgyorsítják a pályázatok elbírálását. Szeretném megkérdezni, hogy igaz-e az, hogy ez azt is jelenti, hogy a nem főállásban pályázati elbírálással foglalkozó munkatársak közül többeket arra kértek, hogy vegyenek ki szabadságot, hogy legyen idejük..., több idejük legyen most ebben a pályázati elbírálási dömpingben a pályázatok elbírálásával foglalkozni. Mert ha ez így van, akkor az nagyon szomorú, hogy azon múlik, hogy egy adott pályáznak lesz-e már végre elbírált pályázata, hogy a bírálatot végzőnek a főnöke el tudja-e engedni a kollégát szabadságra, vagy nem. Tehát kérném szépen, hogy ezzel kapcsolatban is osszák meg velünk azt, hogy mi az igazság, merthogy ilyen információk keringenek.

A tavalyi évre 200 milliárd forint kifizetés volt betervezve, ennek, ha jól tudom, nagyjából a felét sikerült kifizetni, ezeknek a nagy része is korábbi determináció volt. Illetve egy dolog van, amit 100 százalékban sikerült ütem szerint kifizetni, az a TS, a technikai segítségnyújtás, azaz a rendszer felállításának a finanszírozási szükséglete. Jó lennek, hogyha ezen kívül akkor most már a többiben is látnánk eredményeket. És, államtitkár úr, ahogy

elmondta – itt is van már egy jelentős csúszás –, hogy az idei évre be van tervezve 300 milliárd forint kifizetése. Ez ugye, hogyha most lesznek majd a pályázati elbírálások és ezeknek a meghirdetése, akkor az elbírálás után jön majd az, hogy adott esetben hogyha közbeszerzés kell, akkor majd megcsinálják a közbeszerzéseket, és akkor utána nyilvánvalós, hogy máshogy akkor ebből ilyen összegű kifizetés nem tud létrejönni, csak hogyha nagy összegű előlegeket fognak igényelni, és ahogy az államtitkár úr is utalt rá, azért ez az előlegfizetési rendszer elég bonyolult azzal, hogy bankgarancia kell hozzá, tartok tőle, hogy a piacon ennél könnyebben elérhető áthidaló hitelekkel fogják sokan megoldani, tehát igencsak kétséges az, hogy itt nem 300, de 200 milliárdot is sikerül-e egyáltalán kifizetni az idei évben. Nagyon remélem, hogy ez nem fog odáig vezetni, hogy az N+2 szabály miatt akár forrásvesztést is el kelljen szenvednünk.

Amit még mindenképpen szeretnék itt megjegyezni, az az, hogy a kormány, a Fidesz mindig azt mondta, hogy neki a vidék nagyon fontos, és a vidék mindenekelőtt, ehhez képest – szeretném még egyszer leszögezni, amit máskor is mindig megtettünk – Magyarországon a legalacsonyabb, azaz a minimum a társfinanszírozási arány. Magyarország azt választotta, hogy a 25 százalékot leviszi 15 százalékra, míg mások megtartották a 25 százalékot, mi levítettük 15 százalékra, ennyivel kevesebb forrás jut a vidékre.

És ha már a rendszer bonyolultságáról beszéltem, akkor végezetül csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a termelői együttműködések terén is nagyon bonyolultul sikeredett a rendszert összerakni, hiszen ma úgy működik, hogy ha valaki elkészíti az ötéves gazdálkodási tervét, és azt benyújtja, akkor először az FM megvizsgálja, hogy alkalmas-e a jogcímre, és hogyha a jogcímet megkapja, utána nyújthatja csak be a Miniszterelnökséghez a pályázatát, ezután fognak majd dönteni arról, hogy a beruházásra jogosult-e, és megkapja-e. Hát, hogyha ez is ilyen évekbe telő huzavona lesz, akkor nem tudom, hogy fogják tudni tartani az ötéves üzleti tervüket, amit az elején le kellett rakni. Úgyhogy ez így biztos hogy nem működik, államtitkár úr, jó lenne, hogyha ezt a rendszert is felülvizsgálják.

Van még rengeteg minden, de meghagyom a többi kollégának a többit. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most nem tudom, hogy közösen jól értelmezzük-e az N+2-es szabályt, de az talán akkor 2022. *(Gőgös Zoltán: Nem! – Harangozó Gábor István: Nem!) Nem... (Gőgös Zoltán: Nem arról beszélt a Gábor!) Ja! (Gőgös Zoltán: Menet közben is van! – Harangozó Gábor István: A kifizetés!) Akkor ez nekünk itt nem volt érthető. (Kis Miklós Zsolt: Megválaszolom. – Harangozó Gábor István: Az államtitkár úr értette!)* Majd akkor kérjük az államtitkár urat, mondja meg, hogy jogos-e az aggodalom.

A 25-15 százalék kérdéskör kapcsán: én nem tudom, de akárhányszor tájékoztattott az államtitkár úr, mindig azt mondta, hogy folyamatos túljelentkezés van az egyes jogcímcsoportokra, talán egyet említett – az öntözést, ha jól emlékszem –, ahol nem volt elégséges eddig..., nem volt annyi jelentkező, aki kimerítette volna a keretet. Úgy látjuk tehát, hogy a gazdálkodók, az érintettek, akik a pályázati feltételeknek megfelelnek, igen-igen nagy aktivitással vesznek részt az egyes megnyitott vidékfejlesztési pályázatokon.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr, és köszönöm a beszámolót is; nagyon hasznosnak tartom, és remélem, hogy időről időre mindig lesz erre módunk.

Nyilvánvalóan hozzám is a panaszosok információi jutnak el, nálam is ők jelentkeznek, és tényleg sokaknál komoly gondot okoz, hogy hónapokkal ezelőtt, sőt akár több mint egy évvel ezelőtt benyújtották a pályázatot, és az ma már nem értelmezhető ugyanabban a keretben, mint ahogy benyújtották. Ezt már visszacsinálni nem lehet, de tényleg abban bízom, hogy a jövőben ez a komoly csúszás egyrészt behozásra kerül, másrészt nem fog előfordulni; a távlati jövőre pedig csak olyan biztató gondolatokat tudok elmondani, hogy remélem, hogy azért a jelenleginél is egyszerűbb lesz majd a 2020-at követő időszak, illetve egy olyan tárgyalási folyamatot bízok a háttérben, amiről még nincs információnk, de remélem, hogy a magyar kormány a tekintetben jár el, hogy a magyar kisgazdálkodók számára egy jobban elérhető és értelmezhető rendszer legyen majd a jövőben. Jelenleg pedig, remélem, a csúszások tényleg behozatalra kerülnek, és azok a számok, amelyek most elhangzottak, azok a valóságban is testet öltenek. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Remélem, én is tudom tartani a szavam, amiben Magyar Zoltán azt mondta, hogy időről időre szeretnének igényt tartani a tájékoztatásra, és én mondtam is, hogy ebben elnöki feladataim közé sorolom, hogy ezt a tájékoztatást megkapjuk. De igazán nem vádolható sem a bizottságunk, sem a kormány tagjai nem vádolhatók azzal, hogy kerülnék a bizottságunkat, vagy rejtegetnének bármilyen információt. Csak nagyon röviden: 2015. szeptember 23-án Gyuricza Csabát, az akkori MVH-vezetőt hallgattuk meg az OMÉK-rendezvényen kihelyezett ülés keretében; 2016. október 18-án Kis Miklós Zsoltot, 2017. április 11-én, egy hónappal ezelőtt, bő egy hónappal ezelőtt Kondra Laurát, az átalakult kifizetési ügynökség keretében kinevezett felelős vezetőt hallgattuk meg, és még közben ideteszem, hogy Lázár János miniszter úr személyesen jött be meghallgatásra, amikor az MVH akkreditációját, beolvadását és majdani ideiglenes és majd végleges akkreditációjának a folyamatát vázolta fel, és ez csak a bizottsági témakör, a parlamenti interpellációk kapcsán és hadd ne soroljam, milyen témakörökben további információt is kaphattak képviselőtársaink. Én remélem, hogy ezután is tudjuk teljesíteni ezt az intenzív kapcsolattartást.

Farkas Sándor!

FARKAS SÁNDOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Csak egy rövid kérdésem van az előadókhoz, az államtitkár urakhoz vagy úrhoz, mégpedig az, hogy az öntözési pályázatoknál, ha jól tudom, akkor durván olyan 30-egynéhány százalék a lekötött, körülbelül ilyen az arány, és a fennmaradó összeg más címre átcsoportosítható-e? És itt azért meg szeretném jegyezni, hogy az öntözésfejlesztési pályázatoknál sok olyan probléma merült fel, hogy például az osztatlan közös tulajdonban való nem nyilatkozó vagy meg nem talált személy miatt esik el a pályázó az öntözésfejlesztés lehetőségétől. Ezen azért el kellene gondolkodni, és akkor nem véletlen ez az arány, sokkal jobb arányt tudnánk elérni, hogyha valami módon ezen változtatni lehetne, mert ez ismételtelen pont annak probléma, aki fejleszteni vagy öntözni próbál, hogy ez az egy-két fellelhetetlen vagy levélre nem válaszoló, vagy egy százhektáros nyilatkozattételt adó tömbből egy-két

személy pár hektárral az egészet fel tudja borítani. Azért jó lenne, ha ezt valami módon felül tudnánk írni vagy át tudnánk nézni! De a fő kérdésem többek között továbbra is az, hogy ha esetleg fennmarad ebből összeg – márpedig úgy tűnik, szinte biztos vagyok benne, hogy fennmarad –, az más címre átcsoportosítható-e. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Legény Zsolt!

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Urak! Akkor én talán rögtön csatlakoznék is Farkas képviselőtársamhoz, ugyanis ha és amennyiben például az öntözésfejlesztés jogcímen marad bent – mondjuk így – forrás, és nem kis forrás, és lehetséges az átcsoportosítás, akkor én javaslatot is tennék arra, hogy mondjuk az állattenyésztés jogcímre lehetne átcsoportosítani, hiszen a 2007-13-as ciklusban 280 milliárd forint volt nagyságrendileg az, amit az állattartótelepekre és az állattenyésztésre meghirdetett az akkori meghirdető, a mostani ciklusban pedig ez 70 milliárd forintos keretösszeggel bír. Említette egyébként az államtitkár úr, hogy csak az idei évben, 2016-ban a benyújtott jogcímek száma 3500 volt, de összességében a benyújtott igény mintegy 200 milliárdos nagyságrend volt. Szerintem ebből is az látszik, hogy a 70 milliárd forintos – mondjuk úgy, hogy: – forrásallokációnak a megállapítása egy elhibázott vagy nem helyes szám volt, ezért hogyha mondjuk lehetséges az átcsoportosítás, akkor szerintem ezt a 70 milliárd forintot meg kellene emelni; ha pedig nem, és az öntözésfejlesztésnél maradna bent forrás, de más jogcímen, akkor mindenképpen erre kellene fordítani, hiszen egyébként a kormány által meghirdetett programban is az szerepel, hogy az állattenyésztés és az állattartást támogatni kívánják, merthogy egyébként vidéken ez az egyik legnagyobb foglalkoztató, mármint az arányát tekintve.

Summa summarum szerintem ez a 70 milliárd forint egy nagyon alultervezett összeg, ezért azt javasolnám én is, hogy az állattartótelepek korszerűsítésére és összességében az állattenyésztés támogatására jóval nagyobb forrásokat kellene fordítani. Mondom még egyszer: csak az bizonyítja, hogy a 2016. évben összességében 200 milliárd forintos igény volt az, amit benyújtottak a gazdák. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs további bizottsági tag hozzászóló *(Senki nem jelentkezik.)*, Gógös Zoltánnak adok szót.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én először is egy konkrét ügyre kérdeznék rá az államtitkár úrnál: hogy látta-e ezeket a leveleket, amelyeket a múlt héten kaptak kézhez a tejágazat-szerkezetátalakítási támogatást igénylők, ezekben ugyanis azt írja elvileg az önök megbízásából a kincstár, hogy a 2016. V. hó 19-én benyújtott – még egyszer mondom: 2016. V. hó 19-én! – ilyen és ilyen számú támogatási kérelemnek a jogosultsági ellenőrzését elvégezték, azt is írják, hogy megfelel a felhívásban megfogalmazott feltételeknek, ezért a kérelme tartalmi értékelése megkezdődik – egy év után. Aztán azt is írják, hogy további információt nem áll módjukban adni erről. Itt azt kérdezném, államtitkár úr, hogy ez csak azért van, mert egyébként nyilván nem tudnák június 30-áig kifizetni, és valamit írni kellett, de jobb lett volna egyébként, hogyha nem írtak volna semmit,

mert ez szerintem... Én nem tudok mást mondani: és akkor írnak még egyet, hogyha augusztusig sem tudják?

Ezt csak azért olvastam fel, mert ez egy hivatalos, pecséttel ellátott papír arról, hogy ez a rendszer nem működik. Nem működik ez a rendszer. Egy év alatt jutnak el oda, hogy egy tejtermelő jogosult-e ilyen kérelmet beadni, nem oda, hogy az tartalmilag megfelel-e, hanem csak hogy jogosult-e. Itt egyetlenegy dolog van: hogy megnézik, az állatnyilvántartásban szerepelnek-e tehének, nagyjából, körülbelül ennyi ez a dolog.

ELNÖK: Nem egészen.

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): A jogosultság, hogy van-e tehene, tehát megfelel-e a rendszernek, körülbelül ennyi.

ELNÖK: Nem.

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): Nem sokkal több.

ELNÖK: Nem csak ez.

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): Jó, Sanyi, akkor van még két sor, a mai informatikai világban, de egy éve eddig sikerült eljutni.

A másik, hogy a közvetlen kifizetések ilyen vontatottan soha az életben nem mentek, soha! Február 5-én hirdették meg 2005-ben a gazdademónstrációt, február 5-én. Most június van, és a kifizetésekből 100 milliárdos nagyságrend hiányzik – ez is többek között abból van, tehát ez is egy elég komoly tétel, pontosan egy olyan ágazatnál, amelynek meg nagyon kellene ez a forrás. Tehát itt valami óriási hiba van. És most megint hallottunk határidőket. Én nem tudom, hogy akkor most arra mernek-e vállalni bármilyen határidőt, hogy a közvetlen pénzek mikorra lesznek kifizetve. És ha ez így megy, ha ez a rendszer így működik, akkor a tavalyi intenzív előlegkifizetés után az idén lesz-e egyáltalán előlegkifizetés? Mert tavaly nyilván azért lehetett előleget kifizetni, ha az nincsen, akkor óriási nagy baj van, mert egy nagyon nagy volumenű, viszonylag nagy volumenű előlegkifizetés volt. Énszerintem az MVH-rendszer utolsó bosszúja volt a kormányzati döntésekkel szemben, hogy egy csomó pénzt kifizettek, hogy bebizonyítsák, hogy az a rendszer működőképes volt – az idei meg nem lesz az. Én tehát nem látom ezt a háromfejűséget, hogy ebből mi lesz, de hogy káosz, az biztos.

A másik: én is határozottan kérdezném, hogy ha most, a hónap végéig elbírálják az ÉLIP-et, akkor nekiállhatnak-e beruházni? Mert itt az államtitkár úr nem fogalmazott egyértelműen. Azt mondta, hogy miután menet közben nem lehet a pontszámon változtatni, ezért végleges döntés nyilván akkor születik majd, amikor a második kör is lezárul, aminél meg szeptembert vagy augusztus végét említett. Akkor most erre vár, nem én, mert nekem nincsen pályázatom, de aki erre vár egy éve vagy több mint egy éve, az szeretné tudni, hogy akkor június végén, ha megszületik a döntés, akkor felkerül-e a neve valahova, vagy megkapja-e az értesítést, hogy akkor ki lehet írni a közbeszerzést, ami egyébként fél év. Arra is kíváncsi lennék, hogy ezek után hogy lesz kifizetve 300 milliárd forint, de azért lássunk csodát, ha mindenki

felveszi az előleget 10 százalékos bankgaranciával – aki igen, az egyébként szerintem nem normális –, akkor talán lesz ebből kifizetés.

Akkor is mondtuk, egy évvel ezelőtt is mondtuk, hogy nem kellene szétverni azt a rendszert. Biztos, hogy volt baja, ez nem kérdés, de humánerőforrás-fejlesztés nélkül szanaszét vinni valamit... És azt is meg kell kérdezzem, ugyan nincs itt a kincstár képviselője – lehet, hogy itt van –, hogy igaz-e, hogy másfél hónapig nem volt aláíró, tehát aki aláírhatta volna, aki ebben a körben aláírási jogosultsággal rendelkezett. Másfél hónap itt rettentő sok idő, főleg a közvetlen támogatásoknál.

Amit még szeretnék jelezni, hogy ugyan itt volt egy utalás, hogy nem tudom hány százszor módosult a korábbi kiírás, de, államtitkár úr, azt is tegye hozzá, hogy miután egy kör lezárult, aztán elbírálták, utána a következő meghirdetésnél módosult a rendelet, de úgy, hogy menet közben, a benyújtásig nem tettek mást a termelők, mint azt figyelték, hogy mikor módosul a rendelet, és egy csomó hiánypótlást... 90 százalékos hiánypótlás, emberek, ez pontosan az, mint hogyha 25 gyerekből 22 megbukik matematikából, ott nem biztos, hogy az a 22 gyerek a hülye, hanem valószínűleg az a rendszer, amely miatt hiánypótlást kellett engedni, nyilván mert mindenki belátta, hogy olyan dolgok kerültek bele menet közben, amelyeket nem lehetett folyamatosan követni. Ha valaki nem figyelt oda, másnap már teljesen más volt a feltételrendszer. Ezen biztos hogy változtatni kell, és ez nem lesz jó.

Elég lazán kezelte az államtitkár úr ezt az egységes kérelmet, hogy akkor mindenki írja be, mint hogyha megnyerte volna például az AKG-t. És hogyha kijelöli a rendszer egy közbülső ellenőrzésre, akkor mit csinál? Azért itt vannak európai uniós szabályok. Onnantól ő nem változtathat, onnantól túligénylése van, ha nem nyer. Egyébként az is megérne egy misét, hogy pont a két legelmaradottabb megyénk, Szabolcs meg Bács-Kiskun miért nem fért bele az első AKG-körbe, de ez egy teljesen más történet. Kíváncsian várjuk, hogy a helyi politikai döntések hogyan születnek meg, hogy ki nyerhet AKG-t, mert hogy ennek semmi köze nem volt az első körben a szakmához, az biztos. Gondolom, itt a képviselőtársak, akik egyben egy-egy területért is felelősek, el tudják mondani, hogy kit engedtek be, ők már nyilván tudják, hogy kik a nyertesek. Egyszerűbb lenne, ha kiadnák, aztán akkor nem kellene itt ilyen papírokkal szórakozni, meg mindenféle mechanizmusokról beszélni. Ez biztos hogy így működik. *(Pócs János: Magatokból indulsz ki, Zoli!)* Ez biztos így működik, és az első kör így is volt, mert rengeteg olyan ember esett ki belőle, akinek egyébként szerintem egyértelműen ott lett volna a helye, és nemcsak nagytermelők, szeretném mondani, hanem kistermelők is, tömegével. *(Pócs János: Ezt államtitkár korodban is elmondta?)* El. Egyébként miután ott rendelet volt, ott nehéz lett volna így beavatkozni a rendszerbe, csak még egyszer mondom. Én tehát azt hiszem, hogy ebben mindenképpen kell változtatni.

Én nem a jó szándékot kérdőjelezem meg, az emberek persze szeretnék dolgozni, de amíg nem kapnak munkát, már úgy értem, hogy itt most az államtitkár úr, Kovács államtitkár úr elmondta, hogy ami hozzájuk kerül, azt megcsinálják, nyilván akkor azon kell lenni, hogy minél hamarabb kerüljön oda a dolog, mert különben valahol óriási hiba van – óriási hiba van! –, és azért jó lenne, hogyha ebben lennének érdemi változások, és azért az a 100 milliárd forint hiányzik ám a rendszerből, akárhogy is nézem, nagyon-nagyon hiányzik, és pont azoktól az ágazatoktól, amelyeket mondtam,

amelyek ilyen papírokat kapnak. És az AKG is hiányzik, nyilván, meg a többi is. Ezeket jó lenne... Ja, ráadásul úgy, hogy mindenkinek úgy kell dolgoznia, meg olyan feltételrendszerek között, mintha már működne az AKG-ja. Na most, ez is egy érdekes dolog, hogy költségbe beleverjük, aztán nyilván látszik, hogy a beadott kérelmek fele biztos hogy el lesz utasítva, ha nem több, mint fele.

A 15 meg a 25 százalékra egy mondat: itt nem arról van szó, hogy akkor így nem pályáznak. Az a baj, hogy lehetett volna több pénzt csinálni, csak nem tette hozzá a magyar kormány a plusz 10 százalékot, ahogy hozzátette az összes többi európai ország. Tehát ennyivel kevesebb forrás van. Nem arról van szó, hogy most akkor ezért majd elmegy a pályázók kedve. Ebből is látszik, hogy fontosak lennének ezek az ügyek, de nagyon komoly beruházási visszaesés van, és ez ennek köszönhető, mert nyilván amikor elhúzzák a mézesmadzagot, hogy ennyi meg ennyi pénz lesz, akkor mindenki vár, pedig sokszor korrektebb lenne azt mondani, hogy, fiúk, úgysem férhettek bele.

Még egy kérdésem van – de lehet, hogy erre Kovács államtitkár úr jobban tud válaszolni –, hogy mikor nyílik meg esetleg olyan élelmiszeripari fejlesztési lehetőség, ami nem ebből a körből finanszírozzák. Mert ugye itt volt egy ígéret. Ugyanis a jelenlegi élelmiszeripar, élelmiszer-feldolgozó ipar 90 százaléka nem fér bele ebbe a pályázati körbe, ez kkv-kra van csinálva, a magyar élelmiszeripar meg nem az. Körbe kell nézni, viszonylag nagy cégek viszik a magyar élelmiszeripar jelentős részét, és ők ide nem férnek bele. Magyarul: akkor azt az ígéretet várjuk vagy várják, hogy mikor lesz egy olyan pályázat, amely nem vidékfejlesztési programos, hanem GINOP vagy bármi egyéb?

Ennyi, én ennyit szerettem volna kérdezni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs több kérdés (*Senki nem jelentkezik.*), újra megadom a szót az államtitkár uraknak, majd beosztják, ki ki melyik területre, melyik kérdéskörre válaszol.

Válaszok, reflexiók

Dr. Kovács Zoltán

DR. KOVÁCS ZOLTÁN államtitkár (Miniszterelnökség): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Én inkább csak a stratégiai kérdésekre szeretnék válaszolni. Az egyik maga a kincstár. A kormány úgy döntött, hogy a kincstár lesz az egységes állami kifizetőhely. Hogy Mészáros professzor urat idézzem, aki ennek a kormánybiztosa: a bölcsőtől a koporsóig történő teljes kifizetési rendszer, magyarul: az OEP, a nyugdíjfolyósító, maga az Államkincstár és az Államkincstáron keresztül történő finanszírozás. Ez egy stratégiai kérdés volt, a kormány ezt eldöntötte a tavalyi esztendő nyarán, ennek a végrehajtása történik meg ez év végéig. Így került mint kifizető ügynökség, mint kifizető hely a kincstárhoz a Vidékfejlesztési Hivatalnak a korábbi központja, amely akkor önálló volt.

A másik az osztatlan közös, amit Farkas képviselő úr kérdezett. Jelenleg az IM dolgozik ezen. Ez egy nagyon szenzitív jogszabály, tekintettel arra, hogy tulajdont érint, vannak tervezetek. Például van olyan, ahol a bejegyzés olyan régi, hogy vélhetően meghalt már a tulajdonos (*Farkas Sándor közbeszól.*), és semmilyen elérhetőségi címe nincs, még talán a születési évéből lehet kalkulálni, de van, ahol az van, hogy külföldön,

ismeretlen helyen tartózkodik, tehát reménytelen a megtalálása. Meg kell találni az Alaptörvény, a polgári törvénykönyv és ennek az osztatlan közös tulajdon nehézségének az összhangját. Az Igazságügyi Minisztérium – nem akarom kormányzati nehézségekkel untatni a bizottságot – komolyan küzd ezzel a témával. A korábbi alkotmánybíróági döntéseknek is meg kell felelni. Ezért nem halad, mert nagyon-nagyon... És emellett még az uniós szabályoknak is, de az IM dolgozik ezen.

Amit Harangozó képviselő úr kérdezett, hogy a pályázatértékelőnek ki kell-e venni szabadságot. Egy időben, hogy csinálja a pályázatértékelést a munkahelyen, szerintem helyesen jár el az a vezető. Kezdjük az elején! Van olyan az MVH-ból, közel 400 dolgozó, akik bejelentkeztek a nagy pályázatértékelő rendszerbe, most így mondom: a Miniszterelnökség Vitályos államtitkár asszony alá tartozó nagy pályázatértékelő rendszerbe, de közben az MVH-ban dolgozni is kell, tehát ott is meg kell csinálni a jogosultsági ellenőrzést. Az úgy nem megy, hogy csinálja a maszek munkát is munkaidőben, meg a hivatali munkát is, ezért szerintem helyesen jár el egy vezető, hogyha azt mondja, hogy úgymond a nagy pályázatértékelő rendszerben történő munkavégzésre vegyen ki szabadságot, egy időre ne vegyen fel dupla bért, hogy így mondjam – ha egyetértünk ebben. *(Harangozó Gábor István: Nem, nem értünk egyet.)*

A másik, amit még mi végrehajtottunk, hogy kapacitásátirányítás van, tehát ahol szorít a cipő, most akkor egységes kormányhivatali át lehet irányítani munkát a másik megyébe is, tehát a regionális, korábbi igazgatóság vagy kirendeltségek kapcsán, amelyek ezeket az ellenőrzéseket végzik, itt van egy kapacitásátirányítás, hogy egységesebben és gyorsabban tudjunk haladni ezekben az ügyekben. Én ennyit szerettem volna hozzátenni.

Gógös képviselő úr kérdezte, én nem vagyok benne biztos, hogy a nagyokra milyen lehetőség van. Szerintem a GINOP-ban *(Gógös Zoltán közbeszól.)* van erre lehetőség, illetve az én ismereteim szerint – de lehet, hogy ezek nem pontosak – külön ezekre a nagy egységekre 14-16 milliárd nagyságrend félre lett téve, meglátjuk. Ezt az NFM, illetve Vitályos államtitkár asszony tudná megmondani. Köszönöm szépen.

Kis Miklós Zsolt

KIS MIKLÓS ZSOLT államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen a kérdéseket. Mielőtt egyesével végigmennék a hozzám intézett kérdéseken, generálisan meg kell hogy állapítsam, hogy nyilván azért az, hogy ennek a Vidékfejlesztési Programnak a végrehajtását ki hogyan értékeli, nagymértékben attól is függ, hogy a végrehajtásban munkát végző szervezetek hogyan végzik a tevékenységüket. Ebben az irányító hatóságnak is, a megyei kormányhivataloknak is most már, korábban kirendeltségképpen, és az Államkincstárnak is, korábban MVH-ként, nagyon jelentős feladata van, hiszen az irányító hatóság kírja az összes pályázati felhívást, ezek után pedig az érdemi munkát a közbenső szervezetek hajtják végre különböző megállapodásokkal vagy szerződésekkel. Az MVH – és nagyon sok problémát ide lehet visszavetíteni, ezért inkább egy általánosabb kontextusban fogalmaznék – az, hogy ez az intézményrendszer arra volt kiépítve, hogy viszonylag lassabb lefolyással hirdessen meg jogcímrendeleteket és hozzon döntéseket, az azt jelentette, hogy a 2007. október 24-én elfogadott ÚMVP-ből még 2015-ben, nyolc évvel később is azzal kellett küzdenünk, hogy az utolsó jogcímrendeleteket, olyanokat hirdessünk meg, hogy elkerüljük vele a

forrásvesztést. Tehát az intézményrendszer nyolc év alatt volt csak képes egy ezerötszázegynéhány milliárd forintos támogatást kezelni.

Mi azt gondoljuk, hogy ez nem egy sikertörténet, éppen ezért kellett nagyon sok átalakítást elvégezni annak érdekében, hogy ne nyolc év alatt, hanem lehetőleg a 2015-ös programelfogadástól számítva néhány esztendőn belül meg legyenek hirdetve a pályázatok teljes kerettel, tudja a pályázó, hogy mennyi az egyáltalán – mi azt sem tudtuk, hogy mennyi lesz az a keret –, tudja, hogy mit hirdetünk meg, teljes keretre legyen meghirdetve és lehetőleg minél hamarabb hozzá is jusson a támogatásához. Önök pontosan tudják, hogy a 2020 utáni időszaknak az egyik legfontosabb kérdése minden tagállam számára az, hogy a kohéziós alapokat és a strukturális alapokat megőrzik-e a tagállamok, vagy sem.

Nem akarok belemenni itt a brexitbe, a költségvetésbe, mert ez egy külön napirendi pont lenne, érdemes lenne akár erről is egy szakmai vitát tartani, de alapvetően az az egyértelmű üzenete Magyarországnak, hogy nemhogy szükség van a kohéziós alapokra, hanem nem lehet kérdés, hiszen néhány év alatt a magyarországi pályázók akár a vidékfejlesztésben, akár máshol ezeket a forrásokat le tudták igényelni, sőt ennek akár a többszörösére is igény merülne fel, ha lenne rá lehetőség. Nagyon összegezve tehát ezt az intézményrendszert főleg azért kellett átalakítani, hogy ezeknek a szakmai elvárásoknak megfeleljen, magyarán ne nyolc évig legyen egy program végrehajtva, hanem lehetőleg mondjuk fele ennyi idő alatt, úgy, hogy közben egyébként plusz hozzáadott személyi állományt, bértömeget pedig nem kap a szervezet. A 2016. évnek egy nagy tanulsága volt, hogy részben szervezeti, részben pedig vezetői okok miatt ennek a kihívásnak nem tudott a '16. évben megfelelni ez a szervezet, részben tehát ennek is volt köszönhető az átalakítás, a legfontosabb viszont az, hogy az Államkincstár egy nagy kifizető ügynökséggé váljon. És akkor most részleteibe nem belemenve, mert nagyon sok kérdés egyébként erre vezethető vissza, hogy miért tart sokáig a jogosultsági ellenőrzés, miért nincs már egy éve döntés, ez a hivatali rendszer, szervezeti rendszer nem erre volt felépítve, hogy ilyen gyors jelleggel, ne nyolc év alatt hajtson végre egy programot, nekünk meg az a célunk, hogy lehetőleg fele ennyi idő alatt legyen egy program végrehajtva, a támogatások pedig kifizetve.

Harangozó képviselő úr kérdésére, hogy végleges-e a menetrend: ha megnézi azokat az ön által is idézett portfóliós, kamarai küldöttgyűlésen előadott táblázatokat, azért azokban már nagy különbséget nem fog felfedezni, mert mindegyik anyag abból készült, amit közösen, az Államkincstárral és a megyei kormányhivatalokkal közösen menetrendként kidolgoztunk. Az tehát előfordulhat, hogy mondjuk amit egyébként ennyire részletesen nem tartalmaz a táblázat, de mi már előre láttuk, hogy mondjuk július utolsó hetére készül el, és beírtuk, hogy július, lehetséges, nem esküszöm meg rá, hogy nem így lesz, hogy az mondjuk áttolódik augusztus első hetére, de ez a menetrend már valóban a valós menetrendet tartalmazza, és ettől mi nem kívánunk eltérni. Egyedi esetekben létezhetnek gondok, létezhetnek megoldási problémák, de alapvetően mi azt gondoljuk, hogy ez a menetrend tartható.

A kérdésére, hogy az ajánlatok közben már nem érvényesek, mert eltelt egy év igen, nekünk ezt kellett mérlegelnünk, hogy mi történjen: lassabban hirdessünk meg pályázatokat, a már meghirdetett pályázatokat pedig gyorsan menedzseljük le, és akkor ezt mindig szépen fokozatosan, öt-hat év alatt

lemedenyszeljük, vagy pedig egy gyorsabb tempóval hirdessünk meg először mindent, és utána pedig legyenek a döntéshozatalok. Az utóbbit választottuk. Mindig egy szervezetnek az áteresztőképességén múlik, hogy ezt tudja-e menedzselni, mi azon dolgozunk, hogy most már valóban felgyorsuljon ez, és a megyei kormányhivatalokba kerüléssel mi azt látjuk, hogy érdemileg javult is az együttműködésünk.

Az elbírálással kapcsolatosan: lehet, hogy pontatlanul fogalmaztam, vagy hogy a rendszer félreérthető, de a helyzet a következő: ha van egy bizonyos pályázatunk, ahol több benyújtási szakasz is van, az nem azt jelenti, hogy aki az első szakaszban benyújtotta a kérelmét, az majd csak akkor fog értesülni a döntésről, amikor majd a negyedik szakaszt is leértékeltük, ő ennél hamarabb meg fogja kapni a döntést. Amit én mondani akartam, hogy ami ott megszabásra kerül, mondjuk pontszám, az fölfelé nem változhat, hiszen a Bizottság kérésére ha meghatározunk egy minimumszintet, akkor attól nem térhetünk el egyik szakaszban sem. Tehát tételezzük fel, hogy az élelmiszeripari pályázatnál mondjuk lesz egy 60 pontos elméleti ponthatár, akkor azt minden szakaszra érvényesítenünk kell. Ez lefelé még mehet, hogyha a forrásokat úgy látjuk, hogy még be tudunk hozni pályázókat, lefelé mehetünk, fölfelé nem. Tehát ha az első szakaszban meghatározunk egy minimumpontot, azt végig, minden szakaszban követnünk kell. Innentől kezdve tehát egyértelmű a válasz, hogy hamarabb meg fogja kapni, és nem kell neki megvárnia az utolsó szakaszbeli kérelmek elbírálását, neki a támogatói okirata ennél hamarabb meg fog születni.

A közbeszerzéseket és ez előlegeket illetően felmerült esetekben azt nyilván látjuk mi is, hogy nagyon ambiciózus a 300 milliárd forint, és jelentős mértékben valóban attól fog függeni, hogy az előlegkifizetésekkel rendben vagyunk-e. Éppen ezért dolgoztuk ki az elmúlt hónapokban azt az együttműködést a különböző pénzügyintézetekkel, részben állami, részben a piacon lévő pénzügyintézetekkel, hogy olyan bankgarancia-rendszer jöjjön létre, ami a Gőgös képviselő úr által idézett 10 százaléktól jelentősen eltér, és ha megnézi valaki, hogy most milyen feltételekkel lehet ehhez hozzájutni, akkor azt tapasztalhatja, hogy ez nyilván pályázattól és banki kockázattól függően, de akár a 1,5 és a maximum 2,5-3 százalék között mozog. Ez kedvezőbb egyébként, mint egy hitel, ráadásul rövidebb az átfutása is, a lefutása is, mert nem legalább egy évet kell bankgaranciaként, hanem lehet, hogy csak néhány hónapot kell előlegképpen kezelni. Most már ezáltal tehát jóval alacsonyabb a bankgarancia díja, mint a hitelnek a kamata, és mi arra számítunk, hogy a piacon azért lesznek olyanok, akik ilyen előleget igénybe fognak venni. Persze mindenki maga eldöntheti, hogy a két ügyintézés, az előleg, bankgarancia, plusz a hitelügyintézés helyett csak egyet választ-e majd, és az a hitelügyintézés lesz, de mi minden tőlünk telhetőt megtettünk annak érdekében, hogy legyen egy egyszerű és alacsony díjú bankgarancia, hogy az előlegeket is oda tudjuk adni a pályázók részére.

Az pedig, hogy ő a pályázatát megkezdheti-e, az nagymértékben attól függ, hogy az ő beruházása közbeszerzés-köteles-e vagy sem, ezért is alakítottuk ki azt a rendszert, hogy amikor már valaki meg fogja kapni a támogatói okiratát, akkor van benne egy olyan jogi álláspont is, amely kimondja azt, hogy az az adott beruházás a közbeszerzéssel érintett-e vagy sem, és hogyha igen, akkor milyen közbeszerzést kell neki lefolytatnia. Ettől függetlenül ha a pályázó, valaki a saját kockázatára még a támogatási döntés meghozatala előtt az úgynevezett feltételes közbeszerzési eljárást kezdi meg,

amit megkezdhet támogatói okirat nélkül is, és hogyha ezt ő lefolytatta, és megkapja a támogatói okiratát, onnantól kezdve már indíthatja a beruházását, hiszen a feltételes közbeszerzésen neki már van eredménye. Tehát ez a feltételes közbeszerzés sokat tud gyorsítani a rendszeren.

Arra pedig, hogy egyáltalán miért kell közbeszerzés az előző ciklushoz képest, azt kell hogy mondjam, hogy az Európai Unióban a közbeszerzési irányelv nagymértékben szigorodott a 2007-13-as időszakhoz képest, minden tagállamnak be kellett építenie az irányelvet, az e-közbeszerzéstől kezdve – hadd ne soroljam! – rengeteg olyan ódióm van, ami ezzel jár. Ez mondjuk valóban nem az agrárágazat egyszerűsítését jelenti, felelős államtitkárként ezt természetesen mi is szóvá tettük, de ezeket az uniós irányelveket nem tudtuk megkerülni.

Harangozó képviselő úr még itt forrásvesztést emlegetett. Ha arra az N+2-es szabályra gondol, ami a ciklustól számított, akkor szeretném jelezni, hogy az N+3-as szabály (*Gógös Zoltán közbeszól.*), tehát erre a ciklusra az N+3-as szabály, azaz elméletileg 2023-ig lehet elszámolni ezeket a támogatásokat. Ha pedig arra gondolt a képviselő úr, hogy a támogatói okirattól kezdve van neki 24 hónapja a megvalósításra, akkor ez a szabály még valóban most is így van. Azon érdemes elgondolkodni, és én is tettem jelzéseket a döntéshozók felé, hogy azoknál a pályázatoknál, ahol közbeszerzéssel érintett a beruházás, érdemes elgondolkodni abban, hogy vagy a közbeszerzés időszakát, vagy mondjuk egy fél évet még adhassunk a beruházás megvalósításához. De hozzáteszem: mi azt gondoljuk, hogy azért ez a két év is elégséges kell hogy legyen ahhoz, hogy egy beruházás megvalósuljon. Ha nem ez a felvetés (*Gógös Zoltán: Nem.*), akkor még esetleg, ha lehetőség lesz, ezt tisztázhatjuk.

Az egyszerűsítésekre, Magyar Zoltán képviselő úr felvetésére: igen, ezen dolgozunk mi is, de az elmúlt húsz év közös agrárpolitikája azt mutatja, hogy amikor egyszerűsítésről tárgyal a Bizottság, a végén mindig egy bonyolultabb rendszerrel találkozunk. Úgyhogy nagymértékben támogatjuk Hogan biztos úrnak ezt a kezdeményezését, aztán meglátjuk, hogy mire jutunk, mert az egyszerűsítés a végén általában mindig bonyolultságot fog okozni.

Az öntözésfejlesztéssel kapcsolatos forrásokat mire költhetjük? Minden beruházásunknál, így az öntözésfejlesztési pályázat mögött is úgynevezett fókuszterület van több támogatási összeggel, és hogyha azt látjuk – márpedig azt látjuk –, hogy az egyes forrásokat nem tudják felhasználni az öntözésfejlesztésen belül, akkor majd megnézzük, hogy az a fókuszterület mely beruházásoknál érintett még, és akkor oda áthelyezhetjük, de ebbe az állattenyésztésen kívül a kertészet is beletartozik, és a kertészeti ágazat szerintem ugyanolyan igényekkel élhet, mint az állattenyésztők. Tehát itt majd egy szakmai vitát azért érdemes lesz lefolytatni, de a válaszom gyorsan, egyszerűen az: igen, fel lehet majd használni más pályázatoknál. Hogy ez csak az állattenyésztés legyen, vagy legyen benne mondjuk kertészet, arról majd még egy szakmai vitát majd érdemes lesz a szervezetekkel is lefolytatni.

A 200 milliárd igény, szemben a 70 milliárdos beruházási, állattenyésztési támogatással, hogy ez alultervezett. Én lettem volna a legboldogabb, hogyha az 1300 milliárd forintból 1300 milliárd forintot beruházásokra fordíthatunk. Szerintem az is egy nagyon komoly eredmény, hogy ennek az összegnek több mint az 50 százalékát beruházásokra fordíthatjuk. Valljuk meg őszintén, az Európai Bizottság azért nem abba az irányba viszi a közös agrárpolitikát, hogy mi most kapacitásbővítéssel

versenyképesebbé tegyük a magyar mezőgazdaságot, ettől sokkal szofisztikáltabb és szoftosabb irányba próbálja meg vinni, amiről azt gondolom magánvéleményként, hogy szerintem ez nem feltétlenül jó, de ezzel a problémával szembesültünk.

A Gőgös képviselő úr által feltett kérdéssel, a tej-szerkezetátalakítással kapcsolatosan: minden egyes pályázati felhívásunknál az az alapvető rendszer, hogy kell egy jogosultsági ellenőrzés, és kell egy tartalomértékelés is, ez alól a tej-szerkezetátalakítás sem kivétel. Azon persze érdemes elgondolkodni, és részben jogos a kritika is, hogy a jogosultsági ellenőrzés miért tartott ennyi ideig. Hozzáteszem: ugyanaz a részlege a felelős ezért a területért is az Államkincstárnak, mint amely az AKG-ért, mint amely a közvetlen támogatásokért is, tehát azért egy jelentős munkateher van azoknál a kollégáknál, azt gondolom. Sokszor azt kell megfontolnia az Államkincstárnak is – de nem akarok helyettük nyilatkozni –, hogy a jogosultsági ellenőrzéseket pörgessék jobban, a kifizetéseket pörgessék jobban, vagy melyik munkát végezzék el. Ez egy nagyon jelentős probléma, és sokszor el kell dönteni, hogy melyikkel haladjanak jobban. Azt gondolom, hogy mind a kettővel kellene, de nyilván a kapacitások, részben a humánkapacitások is korlátozottak.

Nem szeretnék semmilyen kérdést kihagyni. Nem gondolom, hogy a követlen kifizetésekről szót ejtenék, mert nem hozzám tartozik, bár véleményem van, de azt tudom, hogy 2017. június 30-áig kapott feladatot a kabinetektől az Államkincstár, hogy ezeket a közvetlen támogatásokat kifizesse, és erre ígéretet is tettek. És mi nagyon szeretnénk, hogyha a vidékfejlesztési normatív támogatásoknál is – lásd például az AKG – megtörténnének ezek a kifizetések, bár ott nincsen egyébként olyan szankció, mint a közvetlen támogatásoknál van.

A beruházásokról szoltam.

A hiánypótlással kapcsolatos kritika. Én azt vélem a pályázatainkról, hogy az olyan jellegű módosítás szinte elenyésző, talán nem is volt, amely a pályázók számára utólagosan egy ilyen addicionális dokumentációt igényelt volna, hogy nem volt előírva, de most már be kell nyújtani, tehát a hiánypótlásoknak a nagy része nem ilyen, hanem egyszerűen – egy extrém példát mondok – van, aki benyújtott egy támogatási kérelmet úgy, hogy még a beruházás helyét sem jelölte meg. Mi erre azt mondtuk, hogy tegyük rugalmassá a rendszert, és hogyha valami hiányzik a gazdálkodó kérelméből, akkor ne utáljuk el egyből, mint ahogy egyébként az ÚMVP-ben nagyon sokszor előfordult, hogy nem volt hiánypótlható a dokumentációt – az okait most ne firtassuk, részben szakmai oka volt ennek, én azt tudom –, de az ne fordulhasson elő, hogy hiánypótlás nélkül elutasítsunk támogatási kérelmeket, ha valamilyen apró dokumentum hiányzik, amiről az ügyfél egyébként nem is tudta, hogy azt neki be kellene nyújtania, mert nem volt mondjuk egyértelmű a leírásban. Szerintem a hiánypótlás is egy vitatéma lehet, de inkább jónak tartjuk, hogy ezt lehetővé tettük, mintsem hogy ettől elzárjuk a támogatási kérelmezőket.

Még az élelmiszeripari pályázatról csak nagyon röviden. A magyar élelmiszeriparnak egy jelentős része valóban nem a Vidékfejlesztési Programban részt vehető cégekből kerül ki, a Partnerségi Megállapodást mi sem tudtuk megszegni. Ezeknek a cégeknek a GINOP nyújt lehetőséget, már most is folyamatban és nyitva van az a pályázati felhívása, amely egy kombinált terméket jelenthet: részben vissza nem térítendő, részben pedig visszatérítendő forrásokat tud juttatni az élelmiszeripari középállalkozások

számára. Amelyek pedig ettől is nagyobbak, azoknak pedig elég komoly lehetősége van a nemzeti költségvetésből hozzáférti ezekhez a pénzekhez. Az NGM-nél van egy nagyvállalkozások beruházása támogatása, NBT-nek nevezett program, ahol szintén forrásokhoz lehet jutni, illetve a Külügyminisztériumnál is vannak olyan források, amelyekből már jelenleg is komoly milliárdokat tudunk biztosítani olyan élelmiszeripari nagyvállalatok számára, amelyek elsősorban az exporttevékenység bővítése és a munkahelyfejlesztés kaptán tettek ígéreteket. Tehát ezekben, azt gondoljuk, a lehetőség adott, ha nem uniós támogatásból, akkor ezekből, a hazai költségvetésből, de már eddig is nagyon komoly milliárdokat biztosítottunk az élelmiszeripar számára, és mi azt gondoljuk, hogy itt is – mint ahogy máshol is – kicsinek, közepesnek, nagynak megvan a maga helye, és mindegyiket a magunk módján, ahogy az Unió azt engedi, támogatni is kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Igen, Gógös Zoltán!

További hozzászólások, reflexiók

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Mert az az N+2 nem volt egyértelmű, csak azt pontosítanám. A lényeg az, hogy az Európai Unió, amikor megállapította Magyarországon a keretet, akkor éves ütemezést is megállapított, tehát hogy mi az az éves ütemezés, amit le kell hívni, mert különben..., és itt van először N+3, hogy a '14-es keret, amit megállapított, az '17-ig hívható le, a '15-ös is '17-ig, a '16-os '18-ig. Erre utalt a Gábor, meg én is erre pontosítottam rá, hogy ebben lehet forrásvesztés, hogyha az elején ilyen viszonylag hosszú bírálati periódusok vannak, ugyanis az előző hétévesben nem volt ilyen forrásvesztési probléma, mert az igaz, hogy a végére is maradt valamennyi kiírandó pályázat vagy újra kiírandó, mert még maradt forrás, de menet közben az aktuális időszaki uniós kereteket mindig sikerült lekötni, és hogyha ez így marad, akkor lehet olyan veszély, hogy mondjuk ha nem jön be ez a 300 milliárdos kifizetés mondjuk erre az évre, ami '17. év végéig szól, kérdés az, hogy a '14-re ütemezett pénz – amiből nyilván senki nem fizetett '14-ben, mert '15-ben indult el a program – abba az N+3-ra hogy fér bele. Tehát mi erre kérdeztünk rá, hogy nincs-e olyan veszély, hogy ha mondjuk ez a 300 milliárd nem kerül év végéig kifizetésre, akkor a '14-es meg a '15-ös keretből nem vonnak-e le, mert az azt jelenti, hogy a következő évekre kevesebb pénz marad. Ez érdekelt tehát minket.

ELNÖK: Megadom a szót.

KIS MIKLÓS ZSOLT államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon egyszerű a válaszom: nincs ilyen problémánk, és nincs ilyen félelem, hogy ez esetleg forrásvesztést okozhatna. Amire egyébként minden tagállamnak figyelnie kell, az az úgynevezett teljesítménytartalék, ehhez pedig 2018. év végi számokat kell majd produkálni. Tehát azt gondoljuk, hogy a mostani számokból egyáltalán nincsen veszélyben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs. Ez számomra azt is jelenti, hogy a két megjelent államtitkár teljes körűen tájékoztatta a *(Gógös Zoltán: Hát, még a kincstár*

kellett volna!) bizottságunkat. Lehet, hogy akkor Gógös Zoltán nem volt itt, de április 11-én itt volt Kondra Laura, aki szintén teljes körűen tájékoztatott, kérdés nem maradt megválaszolatlan (*Gógös Zoltán: Csak pénz nincs.*) az akkori kérdezők részére. Ezért köszönöm szépen a Miniszterelnökség két államtitkáranak az ismételt megjelenést és a tájékoztatást.

A 3. napirendi pontot ezáltal lezárom.

Egyebek

4. napirendi pont: egyebek. Annyiban szeretném tájékoztatni a bizottság tagjait, hogy jövő héten még mint albizottsági elnök szeretnék albizottsági ülést tartani a Szőlő- bor- pálinka albizottsággal. (*Kis Miklós Zolt és dr. Kovács Zoltán: Visszontlátásra! – Kis Miklós Zolt és dr. Kovács Zoltán távozik.*) Egy bizonytalan helyzetünk maradt: hogy mikor. Ehhez meg kell várni a mai házbizottsági ülést, és akkor talán részletesen tudjuk majd, hogy a jövő heti, várhatóan négynapos parlament milyen beosztással fog majd működni, mert ha információim nem csálnak, akkor az két önálló részre, üléselési részre kerül majd megbontásra, de ez majd a mai napon tisztázódik, és ennek a függvényében fogjuk a titkárságon keresztül összehívni az albizottsági ülést.

Van-e további kérdés, észrevétel? (*Senki nem jelentkezik.*) Mert ha nincs, akkor az a véleményem, hogy ez volt az I. félévnek az utolsó bizottsági ülése, hacsak bármilyen rendkívüli helyzet miatt ez nem változik meg. Ezért köszönöm az e félévi együttműködést a tagoknak, a munkánkat segítő tisztviselőknél és a bizottsági ülésünket rendszeresen figyelemmel kísérő meghívott vendégeknek is.

Az egyebeket ezzel lezárom.

Az ülés berekesztése

Az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 06 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese